

στο σχέδιο νόμου «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στην Οδηγία 2009/138/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25^{ης} Νοεμβρίου 2009, σχετικά με την ανάληψη και την άσκηση δραστηριοτήτων ασφάλισης και αντασφάλισης (Φερεγγυότητα II), στα άρθρα 2 και 8 της Οδηγίας 2014/51/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Απριλίου 2014 σχετικά με την τροποποίηση των οδηγιών 2003/71/ΕΚ και 2009/138/ΕΚ, και των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1060/2009, (ΕΕ) αριθ. 1094/2010 και (ΕΕ) αριθ. 1095/2010, όσον αφορά τις εξουσίες της Ευρωπαϊκής Αρχής Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (εφεξής ΕΑΑΕΣ) και της Ευρωπαϊκής Αρχής Κινητών Αξιών και Αγορών καθώς και στο άρθρο 4 της Οδηγίας 2011/89/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16^{ης} Νοεμβρίου 2011, σχετικά με τη συμπληρωματική εποπτεία των χρηματοπιστωτικών οντοτήτων που ανήκουν σε χρηματοπιστωτικούς ομίλους ετερογενών δραστηριοτήτων.»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Γενικό μέρος: Επί της αρχής του σχεδίου νόμου

Με το προτεινόμενο σχέδιο νόμου σκοπείται η ενσωμάτωση στην ελληνική τραπεζική νομοθεσία των διατάξεων της Οδηγίας 2009/138/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25^{ης} Νοεμβρίου 2009, σχετικά με την ανάληψη και την άσκηση δραστηριοτήτων ασφάλισης και αντασφάλισης (Φερεγγυότητα II), των διατάξεων των άρθρων 2 και 8 της Οδηγίας 2014/51/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Απριλίου 2014 σχετικά με την τροποποίηση των οδηγιών 2003/71/ΕΚ και 2009/138/ΕΚ, και των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1060/2009, (ΕΕ) αριθ. 1094/2010 και (ΕΕ) αριθ. 1095/2010, όσον αφορά τις εξουσίες της Ευρωπαϊκής Αρχής Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (εφεξής ΕΑΑΕΣ) και της Ευρωπαϊκής Αρχής Κινητών Αξιών και Αγορών, καθώς και των διατάξεων του άρθρου 4 της Οδηγίας 2011/89/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16^{ης} Νοεμβρίου 2011, σχετικά με τη συμπληρωματική εποπτεία των χρηματοπιστωτικών οντοτήτων που ανήκουν σε χρηματοπιστωτικούς ομίλους ετερογενών δραστηριοτήτων, καθώς και η αντικατάσταση και συμπλήρωση υφιστάμενων διατάξεων της νομοθεσίας δικαίου ιδιωτικής ασφάλισης με σκοπό την προσαρμογή της στις τρέχουσες εξελίξεις. Οι Οδηγίες αυτές περιλαμβάνουν διατάξεις που αφορούν στην υιοθέτηση νέας προσέγγισης και μεθόδων άσκησης της εποπτείας των πρωτασφαλιστικών και αντασφαλιστικών επιχειρήσεων από τις αρμόδιες εποπτικές αρχές και αποτελούν - με ορισμένες προσαρμογές - ενσωμάτωση και του νέου αντίστοιχου πλαισίου «Φερεγγυότητα II».

Για την ασφάλεια δικαίου αλλά και για λόγους σαφήνειας προς διευκόλυνση του έργου τόσο των εποπτευομένων όσο και των εποπτικών αρχών, προκρίθηκε η λύση της ενσωμάτωσης: α) των βασικών διατάξεων των ανωτέρω Οδηγιών σε ένα νέο

νομοθετικό κείμενο, σε αντικατάσταση του βασικού ιδιωτικοασφαλιστικού νομοθετήματος, ήτοι του νομοθετικού διατάγματος 400/1970, και β) των εξαιρετικά αναλυτικών εξειδικευμένων και τεχνικών διατάξεων των ανωτέρω Οδηγιών, σε αποφάσεις των αρμόδιων εποπτικών αρχών που θα εκδοθούν με την παροχή των κατάλληλων ειδικών εξουσιοδοτήσεων στο νόμο αυτό.

Κύριο σκοπό της συγκέντρωσης αυτής αποτελεί η διευκόλυνση των εποπτικών αρχών και των εποπτευόμενων ενώ ταυτόχρονα υλοποιούνται και οι σχετικές συστάσεις διεθνών οργανισμών. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, η υιοθέτηση της Οδηγίας 2009/138 κρίθηκε σκόπιμη για τη διευκόλυνση της ανάληψης και άσκησης ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών δραστηριοτήτων και την κατάργηση των σημαντικότερων διαφορών μεταξύ των δικαίων των κρατών μελών, όσον αφορά τους κανόνες στους οποίους υπόκεινται οι ασφαλιστικές και οι αντασφαλιστικές επιχειρήσεις, μέσα από ένα ενιαίο νομικό πλαίσιο για την άσκηση ασφαλιστικών δραστηριοτήτων σε ολόκληρη την εσωτερική αγορά, το οποίο θα διευκολύνει την κάλυψη κινδύνων και υποχρεώσεων που ευρίσκονται στην κοινότητα από επιχειρήσεις που έχουν την έδρα τους στην Κοινότητα.

Οι διαρκώς μεταβαλλόμενες συνθήκες τόσο στη λειτουργία της διεθνούς και εγχώριας ασφαλιστικής αγοράς, όσο και στις διαρθρωτικές σχέσεις μεταξύ των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται σε αυτήν, επιβάλλει την καθιέρωση σχετικής ευελιξίας, ώστε οι αρμόδιες εποπτικές αρχές να είναι σε θέση να προσαρμόζουν την πολιτική τους στις επικρατούσες συνθήκες και στις απαιτήσεις κάθε συγκεκριμένης περίπτωσης, χωρίς βέβαια η ευχέρεια αυτή να αποβαίνει σε βάρος του σχεδιασμού της επιχειρηματικής δραστηριότητας των εποπτευόμενων επιχειρήσεων.

Κατωτέρω παρατίθεται η ανάλυση των διατάξεων του νέου νόμου με έμφαση σε εκείνα τα άρθρα με τα οποία ενσωματώνονται οι νέες διατάξεις των Οδηγιών, καθώς σημαντικό τμήμα της Οδηγίας 2009/138/ΕΚ αποτελεί κωδικοποίηση πλείστων όσων Οδηγιών που συνιστούσαν έως σήμερα τη «Φερεγγυότητα Ι» και οι οποίες, τροποποιούμενες ως επί το πλείστον, ενσωματώνονται πλέον εκ νέου στην εθνική νομοθεσία.

Ειδικό μέρος: Επί των άρθρων του σχεδίου νόμου

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΓΕΝΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΑΛΗΨΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΣΚΗΣΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΠΡΩΤΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

Σκοπός, Ορισμοί, Κλάδοι ασφάλισης, πεδίο εφαρμογής

Το Κεφάλαιο Α (άρθρα 1 έως 9) περιλαμβάνει το πεδίο εφαρμογής του νόμου, ορίζει τις αρμόδιες εποπτικές αρχές για την εφαρμογή του, δίδει τους απαραίτητους ορισμούς και, κυριότατα, καθορίζει τους κλάδους ασφάλισης ζωής και κατά ζημιών. Ειδικότερα:

Στο άρθρο 1 περιγράφεται το αντικείμενο των ρυθμίσεων που εισάγονται με το παρόν σχέδιο νόμου και ορίζεται ο σκοπός του που είναι αφενός η ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των διατάξεων για τη «Φερεγγυότητα II», ήτοι της Οδηγίας 2009/138/ΕΚ (L 335/17.12.2009), του άρθρου 2 της Οδηγίας 2014/51/ΕΕ (L 153/22.5.2014), καθώς και τις διατάξεις του άρθρου 4 της Οδηγίας 2011/89/ΕΕ (L 326/8.12.2011), και αφετέρου η αντικατάσταση και συμπλήρωση υφιστάμενων διατάξεων της ιδιωτικοασφαλιστικής νομοθεσίας και ιδιαίτερα του βασικού νομοθετικού διατάγματος 400/1970.

Στο άρθρο 2 προσδιορίζεται το πεδίο εφαρμογής του νόμου. Επίσης, καθορίζεται ότι ο όρος «ασφαλιστής» και «ασφαλιστική επιχείρηση» ή «ασφαλιστική εταιρεία» επιτρέπεται μόνο σε ασφαλιστικές επιχειρήσεις. Σύμφωνα με το σκεπτικό της Οδηγίας, το πεδίο εφαρμογής του νόμου αποτελούν επιχειρήσεις, πρωτασφαλιστικές και αντασφαλιστικές, με έδρα στην Ελλάδα, αλλά και επιχειρήσεις τρίτων χωρών, εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις που αναφέρονται αναλυτικά στο Κεφάλαιο Θ' του ίδιου Μέρους, καθώς και επιχειρήσεις με έδρα σε άλλα κράτη μέλη, οι οποίες δραστηριοποιούνται με ελεύθερη παροχή υπηρεσιών ή με καθεστώς εγκατάστασης. Γίνεται δε πρόβλεψη σχετικώς με τη δυνατότητα χρήσης της επωνυμίας αλλοδαπής ασφαλιστικής επιχείρησης στην Ελλάδα και των περιορισμών που μπορεί να τεθούν σε αυτήν.

Το άρθρο 3 αποτελεί κατ' ουσία προσαρμογή προς τη διάταξη του άρθρου 13 της Οδηγίας 2009/138/ΕΚ, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 2 παρ. 1 της Οδηγίας 2014/51/ΕΕ, με την οποία καθιερώνεται ενιαίος ορισμός σε κοινοτικό επίπεδο των βασικών ιδιωτικοασφαλιστικών εννοιών στο νέο πλαίσιο της εποπτείας για την ανάληψη και άσκηση δραστηριότητας ιδιωτικής ασφάλισης. Το σύνολο σχεδόν των ορισμών που περιέχονται στο άρθρο αυτό αποτελούν επανάληψη των ορισμών που είχαν ήδη ενσωματωθεί στο Ν.Δ. 400/1970, εκτός ορισμένων που εισάγονται για πρώτη φορά με την οδηγία 2009/138/ΕΚ. Τέτοια περίπτωση αποτελεί ο ορισμός της εξαρτημένης ασφαλιστικής επιχείρησης, καθώς στο Ν.Δ. 400/1970 προβλεπόταν μόνο η εξαρτημένη αντασφαλιστική επιχείρηση, αλλά και ο ορισμός της «συμμετοχής», η οποία αφορά κατοχή τουλάχιστον 20%, όπως αναφέρει και το άρθρο 13 της οδηγίας που ενσωματώνεται. Επίσης, εισάγονται ορισμοί για την «ενδοομιλική συναλλαγή», τις χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις στις διάφορες μορφές τους και τον εξωπορισμό αναφορικά με τις ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές επιχειρήσεις. Ιδιαίτερως, μάλιστα, γίνεται αναφορά στις συμφωνίες και διακανονισμούς με τους οποίους δημιουργούνται οι δεσμοί μεταξύ επιχειρήσεων ζωής και ζημιών, όπως αυτοί αναφέρονται στην παράγραφο 4 του άρθρου 43 του νόμου. Επιπλέον, δίδεται ορισμός ως προς τις «λειτουργίες» της επιχείρησης, ένα κρίσιμο εποπτικό στοιχείο της οδηγίας που ενσωματώνεται, μεταξύ των οποίων προεξάρχουσα θέση κατέχουν οι κρίσιμες ή σημαντικές

λειτουργίες. Υποσύνολο, δε, των κρίσιμων ή σημαντικών λειτουργιών είναι οι βασικές. Ως βασικές λειτουργίες αναφέρονται οι εξής: (α) η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων, (β) η λειτουργία κανονιστικής συμμόρφωσης, (γ) η λειτουργία εσωτερικής επιθεώρησης και (δ) η αναλογιστική λειτουργία. Περαιτέρω, στις περιπτώσεις (30) έως (40) του άρθρου αυτού, πλην της περίπτωσης (33), ορίζονται οι βασικές παράμετροι και κίνδυνοι που θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά τον υπολογισμό της κεφαλαιακής απαίτησης της φερεγγυότητας. Τέλος, στην ως άνω περίπτωση (33) ορίζεται ο επιλέξιμος κεντρικός αντισυμβαλλόμενος και στην περίπτωση (41) ο εξωτερικός οργανισμός πιστοληπτικών αξιολογήσεων. Και οι δύο αυτές έννοιες αποτελούν τροποποίηση που επήλθε με την παράγραφο 1 του άρθρου 2 της οδηγίας 2014/51/ΕΕ.

Στο άρθρο 4 περιγράφονται οι κλάδοι ασφαλίσεων ζημιών, οι οποίοι δεν διαφοροποιούνται από τις καταργούμενες ρυθμίσεις του Ν.Δ. 400/1970.

Στο άρθρο 5 περιγράφονται οι κλάδοι ασφαλίσεων ζωής, οι οποίοι δεν διαφοροποιούνται από τις καταργούμενες ρυθμίσεις του Ν.Δ. 400/1970, πλην των συμπληρωματικών ασφαλίσεων, οι οποίες δύνανται πλέον να συνάπτονται και ως προς τον Κλάδο ΙΙΙ μέσω του Κλάδου Ι.3. Οι ασφαλίσεις ζωής περιλαμβάνουν τόσο τις ασφαλιστικές εργασίες ζωής των κλάδων Ι-ΙV, όσο και τις εργασίες των κλάδων V-ΙΧ.

Στο άρθρο 6 προβλέπονται εξαιρέσεις από το πεδίο εφαρμογής του νόμου αναφορικά με τους φορείς που υπάγονται στο εθνικό σύστημα υποχρεωτικής κοινωνικής ασφάλισης, ορισμένες αντασφαλιστικές επιχειρήσεις, καθώς και -υπό προϋποθέσεις- τους οργανισμούς που εγγυώνται αποκλειστικά παροχές κηδείας.

Στο άρθρο 7 προβλέπεται η ειδικότερη περίπτωση των αλληλασφαλιστικών συνεταιρισμών, ορισμένοι από τους οποίους υπόκεινται σε ευνοϊκότερες διατάξεις. Επίσης, προβλέπεται ειδικό καθεστώς εξαίρεσης από τις γενικότερες απαιτήσεις λόγω μεγέθους, υπό τις αναφερόμενες στην παράγραφο 2 του άρθρου προϋποθέσεις, για ασφαλιστικές επιχειρήσεις με έδρα στην Ελλάδα, οι οποίες δεν δραστηριοποιούνται σε άλλα κράτη μέλη με καθεστώς ελεύθερης παροχής υπηρεσιών ή εγκατάστασης. Γίνεται πρόβλεψη για την περίπτωση που μια τέτοια επιχείρηση επιθυμεί να ενταχθεί στις γενικότερες απαιτήσεις, αλλά και για την περίπτωση που αποφασισθεί από την Εποπτική Αρχή η ένταξη στις γενικότερες απαιτήσεις, μετά από τη διαπίστωση ότι δεν συντρέχουν οι προβλεπόμενες προϋποθέσεις για το ειδικό καθεστώς εξαίρεσης.

Στο άρθρο 8 προβλέπεται ότι ο νόμος δεν εφαρμόζεται σε ορισμένες περιπτώσεις ασφαλίσεων ζημιών, πιο χαρακτηριστικές από τις οποίες είναι η αλληλασφάλιση μελών ιδρυμάτων πρόνοιας και αλληλοβοηθείας υπό προϋποθέσεις, αλλά και σε ορισμένες εργασίες βοήθειας, για τις οποίες γίνεται αναλυτική πρόβλεψη.

Στο άρθρο 9 γίνεται πρόβλεψη για μια σειρά ασφαλίσεων ζωής και αντασφαλίσεων, οι οποίες εξαιρούνται από την υπαγωγή στις διατάξεις του παρόντος νόμου. Στις περιπτώσεις αυτές περιλαμβάνονται ιδίως η αλληλασφάλιση μελών ιδρυμάτων

πρόνοιας και αλληλοβοηθείας υπό προϋποθέσεις, αλλά και η αντασφάλιση την οποία εγγυάται η ελληνική κυβέρνηση ή κυβέρνηση άλλου κράτους μέλους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

Ανάλυση και άσκηση δραστηριοτήτων ασφάλισης και αντασφάλισης

Στο Κεφάλαιο Β΄ (άρθρα 10 – 18) γίνεται αναφορά στις δραστηριότητες ασφάλισης και αντασφάλισης οι οποίες ρυθμίζονται από τον νόμο. Ειδικότερα:

Στην παράγραφο 1 του άρθρου 10 επαναλαμβάνεται η ισχύουσα ρύθμιση, ότι απαγορεύεται η άσκηση ασφάλισης και αντασφάλισης χωρίς προηγούμενη άδεια, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου. Η άδεια αυτή είναι ενιαία και ισχύει για το σύνολο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Περαιτέρω, στην παράγραφο 2 αναφέρεται ότι η άσκηση των δραστηριοτήτων αυτών δεν επιτρέπεται παρά μόνο στις επιχειρήσεις που προβλέπει ο νόμος. Τέλος, στην παράγραφο 3 προβλέπονται ποινές για όποιον δραστηριοποιείται κατά παράβαση των ως άνω παραγράφων και ακυρότητα για τις ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές συμβάσεις που έτσι συνάπτονται, με ειδική μνεία στον καλόπιστο συναλλασσόμενο, κατά του οποίου η ακυρότητα αυτή δεν μπορεί να προταθεί.

Στο άρθρο 11, προβλέπεται ότι, αναφορικά με τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις, αυτές μπορούν να αδειοδοτούνται σε έναν ή περισσότερους κλάδους είτε ασφαλίσεων ζωής είτε ασφαλίσεων κατά ζημιών. Αντίθετα, στις αντασφαλιστικές επιχειρήσεις η άδεια μπορεί να αφορά είτε αντασφαλιστικές εργασίες ζωής, είτε αντασφαλιστικές εργασίες κατά ζημιών είτε και τα δύο ταυτόχρονα. Αρμόδια για τη χορήγηση της άδειας είναι η Εποπτική Αρχή, υπό τις προϋποθέσεις και με τους όρους που προβλέπονται στο άρθρο αυτό.

Στο άρθρο 12 προβλέπεται ότι οι επιχειρήσεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 7 υπόκεινται σε ευνοϊκότερο καθεστώς, καθώς δεν υποχρεούνται στην τήρηση των προϋποθέσεων διακυβέρνησης και κανόνων αποτίμησης ενεργητικού και υποχρεώσεων του παρόντος νόμου. Αυτό δικαιολογείται από το μέγεθός τους και τις εργασίες τους. Προβλέπεται εξουσιοδοτική διάταξη στην Εποπτική Αρχή για τη ρύθμιση των ως άνω θεμάτων αναφορικά με τις επιχειρήσεις αυτές.

Το άρθρο 13 περιγράφει τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες ασφαλιστικές εργασίες μπορούν να ασκηθούν χωρίς προηγούμενη άδεια από την Εποπτική Αρχή.

Στο άρθρο 14 καθορίζονται οι προϋποθέσεις χορήγησης άδειας λειτουργίας ασφαλιστικής ή αντασφαλιστικής επιχείρησης. Οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις έχουν ως σκοπό δραστηριότητες ασφάλισης και συναφείς εργασίες. Στις δραστηριότητες ασφάλισης και τις συναφείς εργασίες, εκτός από τις αμιγώς ασφαλιστικές, περιλαμβάνονται και σχετικές με την ασφάλιση εργασίες, όπως ενδεικτικά οι εργασίες διαχείρισης αποζημιώσεων ασφαλιστικού χαρτοφυλακίου. Η Εποπτική Αρχή, προκειμένου για την αδειοδότηση των ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών επιχειρήσεων, λαμβάνει γνώση του καταστατικού και του προγράμματος δραστηριοτήτων τους. Ειδική μνεία γίνεται στη δυνατότητα των ασφαλιστικών επιχειρήσεων που έχουν άδεια ασφαλίσεων ζωής να λαμβάνουν άδεια για

επέκταση των εργασιών τους στους Κλάδους 1 και 2 των ασφαλίσεων κατά ζημιών, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του άρθρου 48. Αντίστοιχα, οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις που έχουν άδεια ασφαλίσεων κατά ζημιών αποκλειστικά στους Κλάδους 1 και 2, μπορούν, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του άρθρου 48, να λάβουν άδεια επέκτασης είτε στους λοιπούς Κλάδους κατά ζημιών είτε στους Κλάδους ασφαλίσεων ζωής.

Στο άρθρο 15 περιγράφονται οι περιορισμοί ως προς την απόκτηση μετοχών ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών επιχειρήσεων και οι αρμοδιότητες της Εποπτικής Αρχής σε περίπτωση ύπαρξης στενών δεσμών μεταξύ ασφαλιστικών ή αντασφαλιστικών επιχειρήσεων και άλλων φυσικών ή νομικών προσώπων.

Στο άρθρο 16 καθορίζεται το ελάχιστο περιεχόμενο του προγράμματος δραστηριοτήτων το οποίο οι ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές επιχειρήσεις οφείλουν να υποβάλλουν στην Εποπτική Αρχή.

Στο άρθρο 17 περιγράφονται οι διαβουλεύσεις που οφείλουν να λαμβάνουν χώρα μεταξύ της Εποπτικής Αρχής και άλλων αρμοδίων αρχών του χρηματοπιστωτικού τομέα, είτε εγχώριων είτε άλλων κρατών μελών.

Στο άρθρο 18 προσδιορίζεται ότι η τιμολόγηση δεν υπόκειται σε κανέναν περιορισμό και έγκριση, καθώς και ότι οι ειδικοί και γενικοί όροι των ασφαλιστηρίων συμβολαίων δεν ελέγχονται εκ των προτέρων από την Εποπτική Αρχή. Τίθενται επίσης εξαιρέσεις στον γενικό κανόνα, σύμφωνα με τις οποίες οι επιχειρήσεις οφείλουν να προβαίνουν σε κοινοποιήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

Γενικοί Κανόνες Εποπτείας

Στο Κεφάλαιο Γ' (άρθρα 19 – 28) εκτίθενται αναλυτικά οι γενικοί κανόνες εποπτείας, σύμφωνα με τις προβλέψεις της οδηγίας 2009/138/ΕΚ, σύμφωνα με τους οποίους η Εποπτική Αρχή ασκεί χρηματοοικονομική εποπτεία στις επιχειρήσεις που καταλαμβάνονται από το πεδίο εφαρμογής. Ειδικότερα:

Στο άρθρο 19 αναφέρεται ότι η Εποπτική Αρχή εποπτεύει στην Ελλάδα τις ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές επιχειρήσεις. Η εποπτεία ασκείται επί τη βάση προορατικής και βασισμένης στον κίνδυνο προσέγγισης και περιλαμβάνει κατάλληλο συνδυασμό εποπτικής δράσης εντός και εκτός των χώρων της ασφαλιστικής και αντασφαλιστικής επιχείρησης και είναι ανάλογη προς τη φύση, την πολυπλοκότητα και την κλίμακα των κινδύνων, που κάθε επιχείρηση αναλαμβάνει σύμφωνα με τις δραστηριότητές της. Σκοπός της εποπτείας είναι πρωτίστως η προστασία των ασφαλισμένων. Επίσης, η Εποπτική Αρχή εποπτεύει τους ασφαλιστικούς διαμεσολαβητές.

Στο άρθρο 20 προβλέπεται ότι η Εποπτική Αρχή ασκεί χρηματοοικονομική εποπτεία στις ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές επιχειρήσεις, οι οποίες έχουν καταστατική έδρα στην Ελλάδα, καθώς και στα υποκαταστήματά τους και στην ελεύθερη παροχή υπηρεσιών που τυχόν παρέχουν σε άλλα κράτη μέλη. Δεν ασκεί χρηματοοικονομική

εποπτεία στα υποκαταστήματα επιχειρήσεων άλλων κρατών μελών και στην ελεύθερη παροχή υπηρεσιών τους στην Ελλάδα.

Στο άρθρο 21 γίνεται αναφορά στις τις αρχές της εμπιστευτικότητας, της διαφάνειας και της ευθύνης. Οι αρχές αυτές διέπουν την εποπτεία της Εποπτικής Αρχής σε όλες τις εκφάνσεις της. Οι αρχές αυτές καθορίζονται ενδεικτικά, ενώ προβλέπεται η υποβολή ετήσιας έκθεσης προς τη Βουλή.

Στο άρθρο 22 προβλέπεται ότι η εποπτική αρχή δεν μπορεί να απορρίπτει σύμβαση αντασφάλισης ή αντεκχώρησης, ανάμεσα σε ασφαλιστικές ή αντασφαλιστικές επιχειρήσεις, για λόγους που συνδέονται άμεσα με την οικονομική ευρωστία της επιχείρησης που δέχεται την αντεκχώρηση ή αναλαμβάνει την αντασφάλιση, εφόσον η επιχείρηση αυτή είναι αδειοδοτημένη σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 10 και 11 του παρόντος ή του άρθρου 14 της Οδηγίας 2009/138/ΕΚ .

Στο άρθρο 23 προβλέπεται ότι η Εποπτική Αρχή ασκεί την εποπτεία σε προληπτική, διορθωτική και κατασταλτική βάση. Επίσης, διενεργεί εγκαίρως και σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας τις εποπτικές ενέργειες του νόμου και δύναται να επιβάλλει τις προβλεπόμενες διοικητικές κυρώσεις. Το άρθρο αυτό προσδιορίζει τις αρμοδιότητες και εξουσίες κατά την άσκηση του έργου της, προκειμένου να διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα της εποπτείας της.

Στο άρθρο 24 προβλέπονται οι βασικές αρχές που διέπουν την πληροφόρηση που παρέχεται από τις ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές επιχειρήσεις προς την Εποπτική Αρχή, περιλαμβανομένων των αναλυτικών για κάθε ένα περιουσιακό στοιχείο πληροφοριών. Οι επιχειρήσεις διαθέτουν κατάλληλα συστήματα και δομές, προκειμένου να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της πληροφόρησης αυτής. Διαθέτουν επίσης τεκμηριωμένη έγγραφη πολιτική, που έχει λάβει την έγκριση του Διοικητικού τους Συμβουλίου, ώστε να εξασφαλίζεται σε συνεχή βάση η καταλληλότητα των πληροφοριών που υποβάλλονται. Η συχνότητα παροχής των πληροφοριών κρίνεται, με βάση την αρχή της αναλογικότητας, από την Εποπτική Αρχή. Τυχόν ευνοϊκότερη αντιμετώπιση των επιχειρήσεων από την εποπτική αρχή, ως προς την υποχρέωση πληροφόρησης είτε σε σχέση με τη συχνότητα, είτε σε σχέση με την αναλυτική πληροφόρηση για κάθε ένα περιουσιακό στοιχείο ξεχωριστά, κρίνεται και πάλι με βάση την αρχή της αναλογικότητας, με προτεραιότητα, όμως, στις μικρότερες σε μέγεθος επιχειρήσεις. Τίθεται δε περιορισμός της εφαρμογής της ευνοϊκής αυτής ρύθμισης, η οποία δεν μπορεί να καταλαμβάνει περισσότερο από το 20% της αγοράς, όπως αυτό προσδιορίζεται ειδικώς. Προσδιορίζονται τα ειδικότερα κριτήρια, με βάση τα οποία θα εφαρμόζονται οι ευνοϊκότερες διατάξεις που προβλέπονται στο παρόν άρθρο.

Το άρθρο 25 περιλαμβάνει τις βασικές αρχές και το περιεχόμενο της αξιολόγησης που διενεργεί η εποπτική αρχή στις ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές επιχειρήσεις. Η Εποπτική Αρχή εξετάζει και αξιολογεί, σε τακτική βάση, τις στρατηγικές, τις διεργασίες και τις διαδικασίες πληροφόρησης που εφαρμόζουν οι ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές επιχειρήσεις για την συμμόρφωσή τους στην κείμενη νομοθεσία καθώς και στις υποδείξεις και σχετικές συστάσεις της.

Στο άρθρο 26, η απαίτηση της Εποπτικής Αρχής για πρόσθετες κεφαλαιακές απαιτήσεις από την πλευρά των ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών επιχειρήσεων εισάγεται ως ένα *ultimum refugium* μέτρο, με τις προϋποθέσεις που αναφέρονται αναλυτικά. Σκοπός της διάταξης είναι οι επιχειρήσεις να προβαίνουν αρχικά σε διορθωτικά μέτρα κατόπιν σχετικών υποδείξεων της εποπτικής αρχής, πριν υποχρεωθούν, σε περίπτωση που αυτά καταστούν αναποτελεσματικά, να υποχρεωθούν σε επιπρόσθετες κεφαλαιακές απαιτήσεις.

Στο άρθρο 27 εισάγεται ο θεσμός της εποπτείας των εξωποριζόμενων δραστηριοτήτων των ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών επιχειρήσεων και καθορίζονται οι προϋποθέσεις κάτω από τις οποίες επιτρέπεται ο εξωπορισμός αυτός.

Στο άρθρο 28 προβλέπεται η διαδικασία που ακολουθείται σε περίπτωση μεταβίβασης χαρτοφυλακίου μεταξύ ασφαλιστικών επιχειρήσεων, υποκαταστημάτων ή δραστηριοποίησης με ελεύθερη παροχή υπηρεσιών, χωρίς περιορισμό στη μορφή της επιχείρησης που μεταβιβάζει ή στην οποία μεταβιβάζεται το χαρτοφυλάκιο.

Τίθενται επιπλέον αυξημένες προϋποθέσεις διαφάνειας και ενημέρωσης των ασφαλισμένων σε περίπτωση μεταβίβασης χαρτοφυλακίου συμβάσεων εν ισχύι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

Προϋποθέσεις Διακυβέρνησης

Στο κεφάλαιο αυτό (άρθρα 29 – 47) προβλέπονται οι προϋποθέσεις διακυβέρνησης ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών επιχειρήσεων.

Συγκεκριμένα, τα άρθρα 29 έως 37 εισάγουν τις απαιτήσεις διακυβέρνησης που συγκροτούν μέρος του δεύτερου πυλώνα του νέου συστήματος φερεγγυότητας των ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών επιχειρήσεων, ο οποίος αναπτύσσεται στα αντίστοιχα άρθρα 42 έως 52 της οδηγίας 2009/138/ΕΚ. Σε αντίθεση με το προηγούμενο μοντέλο φερεγγυότητας, όπου δεν υπάρχουν λεπτομερείς ποιοτικές προδιαγραφές, η οδηγία 2009/138/ΕΚ καταστρώνει μέσω του δεύτερου πυλώνα τις ποιοτικές απαιτήσεις λειτουργίας των επιχειρήσεων, πάνω στις οποίες βασίζεται η εκτίμηση των κινδύνων αποβλέποντας σε τελική ανάλυση στην ενίσχυση της αποτελεσματικότητας του υπολογισμού των κεφαλαιακών τους απαιτήσεων. Για πρώτη φορά γίνεται ρητή αναφορά στο σύστημα διακυβέρνησης ως θεμελιώδη παράμετρο της χρηστής διοίκησης των επιχειρήσεων και συγχρόνως ως περιοχή έντονου εποπτικού ελέγχου. Το σύστημα διακυβέρνησης υπόκειται σε εσωτερικούς τακτικούς ελέγχους, περιλαμβάνει διαφανή οργανωτική δομή (οργανόγραμμα), κατάλληλη διάρθρωση αρμοδιοτήτων και αποτελεσματικό μηχανισμό διάχυσης των πληροφοριών εντός της επιχείρησης. Προβλέπει τη διάθεση γραπτών πολιτικών, εγκεκριμένων από το Δ.Σ. οι οποίες κατ' ελάχιστον αφορούν στις βασικές λειτουργίες της διαχείρισης κινδύνων, του εσωτερικού ελέγχου, της κανονιστικής συμμόρφωσης και της αναλογιστικής λειτουργίας. Υπό το πρίσμα της αρχής της αναλογικότητας το σύστημα πρέπει να είναι ανάλογο με τη φύση, την κλίμακα και

την πολυπλοκότητα του τρόπου λειτουργίας και διοίκησης της ασφαλιστικής ή αντασφαλιστικής επιχείρησης. Εκδήλωση της αρχής, όπως επισημαίνεται στο σκεπτικό της οδηγίας 2009/138/ΕΚ είναι για παράδειγμα για τις μικρές και λιγότερο περίπλοκες επιχειρήσεις η δυνατότητα σώρευσης εργασιών που περιλαμβάνονται σε περισσότερες από μία από τις προαναφερόμενες βασικές λειτουργίες σε ένα μόνο πρόσωπο ή μια οργανωτική μονάδα, με την εξαίρεση της λειτουργίας εσωτερικού ελέγχου.

Εν συνεχεία, τα άρθρα 38 έως 42 του σχεδίου νόμου συνθέτουν τον τρίτο πυλώνα του νέου νομοθετικού πλαισίου φερεγγυότητας των ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών επιχειρήσεων, αποτελώντας ενσωμάτωση των διατάξεων των άρθρων 49 έως 56 της οδηγίας 2009/138/ΕΚ. Το πλέγμα των συγκεκριμένων διατάξεων αποβλέπει στην επίτευξη διαφάνειας και αξιοπιστίας στον τομέα της ιδιωτικής ασφάλισης μέσω της δημοσιοποίησης εκτεταμένων στοιχείων της φερεγγυότητας και της χρηματοπιστωτικής τους κατάστασης με αποδέκτη όχι μόνο τον επόπτη αλλά και το ευρύτερο κοινό (π.χ. καταναλωτές, διαμεσολαβητές, μετόχους, μελλοντικούς επενδυτές) επιτρέποντας επιπλέον συγκρίσεις μεταξύ δραστηριοποιούμενων εταιριών. Οι προωθούμενες διατάξεις σηματοδοτούν πράγματι μια σημαντική αλλαγή, καθώς μέχρι σήμερα η σχετική πληροφόρηση προερχόταν μόνο από τις οικονομικές καταστάσεις των επιχειρήσεων και το, καταργηθέν εδώ και χρόνια, πιστοποιητικό φερεγγυότητας.

Ενότητα 1

Ευθύνη διοικητικού συμβουλίου – μέλη διοίκησης

Ρητά θεσπίζεται στο άρθρο 29 ευθύνη του Διοικητικού Συμβουλίου των ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών επιχειρήσεων για την τήρηση του συνόλου των νέων διατάξεων, καθώς και των κατ' εξουσιοδότηση αυτών εκδιδόμενων αποφάσεων της Εποπτικής Αρχής. Οριοθετείται επίσης με σχετική ευρύτητα η έννοια των μελών διοίκησης στα οποία υπάγονται, εκτός, βεβαίως, από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, και κάθε άλλο πρόσωπο το οποίο ασκεί εκτελεστικά καθήκοντα στην επιχείρηση και το οποίο είναι υπεύθυνο και λογοδοτεί στο διοικητικό συμβούλιο για την καθημερινή διοίκηση της επιχείρησης, περιλαμβανομένων των προσώπων που πράγματι διευθύνουν την δραστηριότητα της επιχείρησης. Η διατύπωση αυτή συνάδει με την αντίστοιχη διάταξη του ν. 4261/2014, ο οποίος ενσωματώνοντας στο εθνικό δίκαιο την οδηγία 2013/36/ΕΕ, έδωσε έναν ορισμό της διοίκησης, ήτοι του διοικητικού συμβουλίου και των ανώτερων διοικητικών στελεχών. Το περιεχόμενο των διατάξεων του άρθρου αυτού έχει ιδιαίτερη ερμηνευτική βαρύτητα για τη συνολική γενικά εφαρμογή απαιτήσεων και υποχρεώσεων που πηγάζουν από τις εισηγούμενες ρυθμίσεις για τις επιχειρήσεις.

Ενότητα 2

Σύστημα Διακυβέρνησης

Το άρθρο 30 προσδιορίζει τις γενικές απαιτήσεις διακυβέρνησης, όπως αναλύθηκαν ανωτέρω.

Με το άρθρο 31 προβλέπεται ότι τόσο τα μέλη του Δ.Σ. όσο και κάθε πρόσωπο που ασκεί εργασίες που εμπύπτουν στις βασικές λειτουργίες, πρέπει να πληρούν σε συνεχή βάση τις απαιτήσεις καταλληλότητας και αξιοπιστίας που θέτουν οι συγκεκριμένες διατάξεις.

Το άρθρο 32 θεσπίζει για πρώτη φορά υποχρέωση των ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών επιχειρήσεων να διαθέτουν αποτελεσματικό και κατάλληλα ενταγμένο στην οργανωτική τους δομή σύστημα διαχείρισης κινδύνων στους οποίους είναι εκτεθειμένες ή είναι εν δυνάμει εκτεθειμένες. Το σύστημα διαχείρισης κινδύνων καλύπτει τους κινδύνους που υπεισέρχονται στον υπολογισμό της Κεφαλαιακής Απαίτησης Φερεγγυότητας αλλά και εκείνους που είτε λαμβάνονται υπόψη μερικώς σε αυτόν είτε και καθόλου και κατ' ελάχιστον τις προβλεπόμενες από την παρ. 2 του ίδιου άρθρου περιοχές κινδύνων για τις οποίες πρέπει οι επιχειρήσεις να διαθέτουν και τις αντίστοιχες έγγραφες πολιτικές. Βάσει άλλωστε της παρ. 10β του άρθρου 2 της οδηγίας 2014/51/ΕΕ (Omnibus II) στο πλαίσιο του συστήματος διαχείρισης κινδύνων και της απαίτησης για συγχρονισμένη διαχείριση ενεργητικού – υποχρεώσεων δημιουργούνται για τις επιχειρήσεις παράλληλες υποχρεώσεις που συνίστανται, μεταξύ άλλων, στη διεξαγωγή σε τακτική βάση αξιολογήσεων διαφόρων παραμέτρων ή σε κατάρτιση επικαιροποιημένων σχεδίων ρευστότητας. Για λόγους διαφάνειας οι προαναφερόμενες αξιολογήσεις υποβάλλονται στην Εποπτική Αρχή τουλάχιστον ετησίως.

Με το άρθρο 33 οι ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές επιχειρήσεις ως αναπόσπαστο μέρος του συστήματος διαχείρισης κινδύνων και της στρατηγικής τους οφείλουν να διεξάγουν αξιολόγηση του ιδιαίτερου προφίλ κινδύνου τους και της βάσει αυτού συμμόρφωσής τους με τις προβλεπόμενες από το παρόν σχέδιο απαιτήσεις φερεγγυότητας. Αφορά με άλλα λόγια την υποχρέωση των επιχειρήσεων να διεξάγουν σε τακτική βάση και οπωσδήποτε μετά από κάθε σημαντική αλλαγή στο προφίλ του κινδύνου τους τη δική τους εσωτερική αξιολόγηση κινδύνου και φερεγγυότητας, γνωστή με το αγγλικό ακρωνύμιο ORSA (Own Risk and Solvency Assessment). Τα αποτελέσματα κάθε αξιολόγησης υποβάλλονται στην Εποπτική Αρχή στο πλαίσιο των πληροφοριών που παρέχονται για εποπτικούς σκοπούς.

Οι διατάξεις του άρθρου 34 θεσπίζουν την υποχρέωση των ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών επιχειρήσεων να διαθέτουν και να εφαρμόζουν στο πλαίσιο της εταιρικής διακυβέρνησης αποτελεσματικό σύστημα εσωτερικού ελέγχου. Ο σκοπός του συστήματος εσωτερικού ελέγχου συνίσταται στην παρακολούθηση της επάρκειας των διοικητικών και λογιστικών διαδικασιών και πολιτικών της επιχείρησης και στην αξιολόγηση της εφαρμογής τους σύμφωνα με τις εκάστοτε

απαιτήσεις. Ειδική αναφορά ως αναπόσπαστο τμήμα του συστήματος εσωτερικού ελέγχου γίνεται στη λειτουργία της κανονιστικής συμμόρφωσης, ενώ εγγενές χαρακτηριστικό του γνώρισμα αποτελεί η διασφάλιση μηχανισμών διάχυσης της κατάλληλης πληροφόρησης σε όλα τα επίπεδα της επιχείρησης.

Το άρθρο 35 προβλέπει τη θεσμοθέτηση αποτελεσματικής λειτουργίας εσωτερικού ελέγχου (internal audit). Η δραστηριότητά της επικεντρώνεται στην αξιολόγηση της επάρκειας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου καθώς και όλων των λοιπών στοιχείων του συστήματος διακυβέρνησης. Λόγω της ιδιαίτερης φύσης της η εν λόγω λειτουργία, σε αντίθεση με τις υπόλοιπες λειτουργίες, πρέπει να απολαμβάνει της πλήρους ανεξαρτησίας τόσο έναντι των τελευταίων όσο και έναντι της διοίκησης της επιχείρησης, όπως αυτή οριοθετείται από τις διατάξεις του παρόντος σχεδίου νόμου και κυρίως από το Διοικητικό Συμβούλιο, στο οποίο άλλωστε η λειτουργία της εσωτερικής επιθεώρησης υποβάλλει τις σχετικές εισηγήσεις και πορίσματά της. Από το ίδιο σκεπτικό απορρέει και η ρητή απαγόρευση της σώρευσης της συγκεκριμένης λειτουργίας με λοιπές λειτουργίες της επιχείρησης στην ίδια μονάδα ή και πρόσωπο, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας.

Με το άρθρο 36 ρυθμίζονται θέματα που άπτονται της αναλογιστικής λειτουργίας των ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών επιχειρήσεων.

Το άρθρο 37 αναγνωρίζει ρητά τη δυνατότητα των επιχειρήσεων να προβαίνουν σε εξωτερικές αναθέσεις (outsourcing) ακόμη και κρίσιμων ή σημαντικών λειτουργιών ή εργασιών σε τρίτα προς τις επιχειρήσεις φυσικά ή νομικά πρόσωπα, υπό τον όρο όμως ότι τηρούνται οι οριζόμενες προϋποθέσεις και δεν εμπίπτουν στο πεδίο της απαγόρευσης της παραγράφου 2 του ίδιου άρθρου. Η εξωτερική ανάθεση δεν αναιρεί την πρωτογενή ευθύνη της αναθέτουσας ασφαλιστικής επιχείρησης από τις πάσης φύσεως ευθύνες και υποχρεώσεις της. Στο σκεπτικό εξάλλου της οδηγίας επισημαίνεται η εξουσία της Εποπτικής Αρχής να έχει πρόσβαση σε όλα τα στοιχεία που διαθέτει ο εκάστοτε εντολοδόχος ή να διενεργεί επιτόπιους ελέγχους.

Ενότητα 3

Δημόσια Πληροφόρηση

Σύμφωνα με το άρθρο 38 του σχεδίου νόμου, οι ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές επιχειρήσεις δημοσιοποιούν σε ετήσια βάση έκθεση σχετικά με τη φερεγγυότητα και τη χρηματοοικονομική τους κατάσταση (Solvency and Financial Condition Report-SFCR). Ο βαθμός λεπτομέρειας των δημοσιοποιούμενων πληροφοριών καθορίζεται από τη φύση, την κλίμακα και την πολυπλοκότητα των κινδύνων που ανακύπτουν από τη δραστηριότητα κάθε επιχείρησης (principle of proportionality and materiality). Το SFCR περιλαμβάνει πλήθος πληροφοριών ακόμη και προχωρημένου τεχνικού χαρακτήρα που αφορούν, μεταξύ άλλων, σε περιγραφή της δραστηριότητας της επιχείρησης και των επιδόσεών της, του συστήματος διακυβέρνησής της, των στοιχείων του ενεργητικού και των τεχνικών προβλέψεων ως και περιγραφή της διαχείρισης των κεφαλαίων της (π.χ. διάρθρωση και ύψος ιδίων κεφαλαίων). Επιπλέον, η έκθεση πρέπει να περιλαμβάνει δήλωση της επιχείρησης για το εάν εφαρμόζει προσαρμογή των επιτοκίων είτε λόγω

μεταβλητότητας είτε λόγω αντιστοίχισης περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, ενώ σημαντική για τους σκοπούς της διαφάνειας είναι και η πρόβλεψη για αναλυτική δημοσιοποίηση των ποσών Κεφαλαιακής Απαιτήσης Φερεγγυότητας και της Ελάχιστης Κεφαλαιακής Απαιτήσης.

Το άρθρο 39 έχοντας ως σκοπό την ενίσχυση της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ τοπικών εποπτών και της Ευρωπαϊκής Αρχής Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (ΕΙΟΡΑ) προσδιορίζει τις πληροφορίες που η Εποπτική Αρχή ως αρμόδια εθνική εποπτική αρχή υποχρεούται να διαβιβάζει σε ετήσια βάση προς την ΕΙΟΡΑ.

Στο άρθρο 40 γίνεται αποτύπωση των εφαρμοστέων αρχών για την προβλεπόμενη από το άρθρο 38 έκθεση. Κατ' εφαρμογήν των αρχών αυτών επιτρέπεται σε εξαιρετικές περιπτώσεις κατόπιν σχετικής αίτησης της επιχείρησης και συνακόλουθης έγκρισης της Εποπτικής Αρχής η μη δημοσιοποίηση πληροφοριών που υπόκεινται στο περιεχόμενο της ανωτέρω έκθεσης. Από τη εν λόγω δυνατότητα αποκλείονται οι σχετικές με τη διαχείριση των κεφαλαίων της επιχείρησης πληροφορίες.

Το άρθρο 41 του σχεδίου νόμου διακρίνει δύο μορφές έκτακτης δημοσιοποίησης στοιχείων που σχετίζονται είτε ευθέως είτε με έμμεσο τρόπο με τη φερεγγυότητα και τη χρηματοοικονομική κατάσταση των ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών επιχειρήσεων. Η μία μορφή αφορά υποχρεωτικές δημοσιοποιήσεις στις οποίες προβαίνει μια επιχείρηση μετά από απαίτηση της Εποπτικής Αρχής επειδή επήλθαν σοβαρές εξελίξεις σε πληροφορίες που έχουν ήδη περιληφθεί σε έκθεση που έχει καταρτίσει δυνάμει του άρθρου 38 του παρόντος σχεδίου νόμου. Η άλλη μορφή αφορά προαιρετικές, άλλως εθελοντικές δημοσιοποιήσεις των επιχειρήσεων σε σχέση με συμπληρωματικού χαρακτήρα πληροφορίες.

Με το άρθρο 42 εισάγονται κανόνες που αποβλέπουν ουσιαστικά στην ενίσχυση και αποτελεσματική υλοποίηση του νέου πλαισίου δημοσιοποίησης που καθιερώνει το παρόν σχέδιο νόμου για τις ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές επιχειρήσεις. Προς την κατεύθυνση αυτή θεσπίζεται υποχρέωση των επιχειρήσεων να διαθέτουν κατάλληλα συστήματα και υποδομές, όπως επίσης και έγγραφη πολιτική, εγκεκριμένη από το Διοικητικό τους Συμβούλιο μέσω της οποίας να διασφαλίζεται η συνεχής παραγωγή σωστών πληροφοριών. Επίσης, ως προϋπόθεση για τη νομότυπη δημοσίευση της έκθεσης για τη φερεγγυότητα και τη χρηματοπιστωτική κατάσταση του άρθρου 38 του σχεδίου ορίζεται η προηγούμενη έγκρισή της από το Διοικητικό Συμβούλιο της επιχείρησης.

Ενότητα 4

Ειδικές Συμμετοχές

Το άρθρο 43 αποτελεί κατ' ουσίαν επανάληψη του άρθρου 15 α του ν.δ. 400/70. Με τις διατάξεις του εξειδικεύεται η έννοια της «ειδικής συμμετοχής» και ρυθμίζονται συναφή θέματα αξιολόγησης των εκάστοτε υποψήφιων αγοραστών και οι επιμέρους διαδικασίες για την νομότυπη απόκτηση ειδικής συμμετοχής ή παύση αυτής. Στην παράγραφο 1 θεσπίζεται υποχρέωση κάθε προσώπου, φυσικού ή

νομικού, που μεμονωμένα ή με άλλα πρόσωπα έχει αποφασίσει να αποκτήσει ειδική συμμετοχή σε ασφαλιστική ή αντασφαλιστική επιχείρηση ή να την αυξήσει περαιτέρω, να απευθύνει έγγραφη κοινοποίηση προς την Εποπτική Αρχή. Η υποχρέωση έγγραφης γνωστοποίησης ισχύει και εάν το ως άνω πρόσωπο προτίθεται να παύσει να κατέχει ειδική συμμετοχή ή να την μειώσει κάτω από τα προβλεπόμενα όρια. Περαιτέρω προβλέπονται ορισμένες πρόσθετες απαιτήσεις υποβολής στοιχείων από τους υποψηφίους αγοραστές και δυνητικοί περιορισμοί που αντανακλούν ισχύουσες βάσει του ν.δ. 400/70 εθνικές επιλογές. Στην παράγραφο 2 συγκεκριμενοποιούνται τα κριτήρια υπολογισμού της ειδικής συμμετοχής καθώς και η έννοια της «κοινής δράσης». Στις παραγράφους 3 και 4 ορίζονται οι διαδικαστικές λεπτομέρειες της αξιολόγησης των γνωστοποιούμενων συμμετοχών. Για την επίτευξη της απαιτούμενης διαφάνειας η Εποπτική Αρχή, με βάση την παράγραφο 5, δημοσιοποιεί κατάλογο με τις απαραίτητες για την αξιολόγηση πληροφορίες, ενώ στις επόμενες παραγράφους 6, 7 και 8 θεσπίζεται δικαίωμα της Εποπτικής Αρχής να ζητά συμπληρωματικές πληροφορίες και να παρατείνει την περίοδο αξιολόγησης. Η παράγραφος 9 ρυθμίζει τη διαδικασία απόρριψης συγκεκριμένης προτεινόμενης συμμετοχής αλλά και θέματα έγκρισης αυτής, ενώ η παράγραφο 10 τη μέγιστη προθεσμία προκειμένου για την ολοκλήρωση της προτεινόμενης απόκτησης ειδικής συμμετοχής. Περαιτέρω, καθορίζονται τα κριτήρια επί τη βάση των οποίων η Εποπτική Αρχή διεξάγει την αξιολόγησή της καθώς και ορισμένοι συναφείς με την άσκηση του εποπτικού ελέγχου κανόνες (παράγραφος 11). Η παράγραφος 12 αποτυπώνει τον τρόπο διαβούλευσης και συνεργασίας της Εποπτικής Αρχής με άλλες αρμόδιες αρχές, ημεδαπές και αλλοδαπές για τις ανάγκες της αξιολόγησης. Ρυθμίζονται επίσης οι περιπτώσεις κληρονομικών δικαιωμάτων επί συμμετοχών (παράγραφος 13) και εν συνεχεία θεσπίζονται για τις εποπτευόμενες επιχειρήσεις συγκεκριμένες υποχρεώσεις γνωστοποίησης είτε σε ετήσια βάση είτε ad hoc. Με την παράγραφο 14 καθορίζονται οι περιπτώσεις στις οποίες η Εποπτική Αρχή δύναται να επιβάλει κατάλληλα διορθωτικά μέτρα ή κυρώσεις σε σχέση με συγκεκριμένη ειδική συμμετοχή, ενώ με την παράγραφο 15 δύναται να ζητά από τις επιχειρήσεις στοιχεία των μεγαλύτερων τους μετόχων.

Ενότητα 5

Υπηρεσιακό και Επαγγελματικό Απόρρητο – ανταλλαγή πληροφοριών – εποπτική σύγκλιση

Το άρθρο 44 έχει ιδιαίτερα ευρύ περιεχόμενο. Στις διατάξεις του εδράζονται οι κανόνες του υπηρεσιακού-επαγγελματικού απορρήτου που δεσμεύει όλα τα πρόσωπα που εμπλέκονται σε όλο το φάσμα και επίπεδα του εποπτικού έργου. Η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ Εποπτικής Αρχής και αντίστοιχων εποπτικών αρχών άλλων κρατών-μελών ή άλλων αρμοδίων αρχών, ημεδαπών ή αλλοδαπών, κεντρικών τραπεζών και θεσμικών φορέων της Ένωσης και γενικά η χρησιμοποίηση πληροφοριών που έχουν αντληθεί στο πλαίσιο ή επ' ευκαιρία των εποπτικών αρμοδιοτήτων της αρχής υπόκειται στους οριζόμενους από το άρθρο αυτό περιορισμούς που ισχύουν τόσο ως προς τους λόγους της εκάστοτε διαβίβασης όσο και ως προς τους αποδέκτες. Το αυτό ισχύει και στην περίπτωση ανταλλαγής επί τη βάση συμφωνιών πληροφοριών μεταξύ Εποπτικής Αρχής και αρχών τρίτων χωρών

με τον επιπρόσθετο όρο ότι οι κοινοποιούμενες πληροφορίες πρέπει να καλύπτονται από ισοδύναμες εγγυήσεις εχεμύθειας.

Το άρθρο 45 οριοθετεί το πλαίσιο συνεργασίας μεταξύ Εποπτικής Αρχής και της Ευρωπαϊκής Αρχής Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (ΕΙΟΡΑ).

Το άρθρο 46 εστιάζει στην ενωσιακή διάσταση της εποπτείας και της συνακόλουθης διττής ιδιότητας της Εποπτικής Αρχής, αφενός κατά τις διατάξεις του παρόντος σχεδίου νόμου και αφετέρου ως μέλος της Ευρωπαϊκής Αρχής Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (ΕΙΟΡΑ). Προς το σκοπό της επίτευξης εποπτικής σύγκλισης η Εποπτική Αρχή οφείλει, μεταξύ άλλων, να επιδεικνύει ιδιαίτερη μέριμνα ώστε να λαμβάνει υπόψη της κατά την άσκηση των καθηκόντων της τα προκρινόμενα από την ΕΙΟΡΑ εργαλεία και πρακτικές αλλά και να συμμορφώνεται με τις κατευθυντήριες γραμμές και συστάσεις της τελευταίας.

Ενότητα 6

Καθήκοντα Ελεγκτών

Προς τον σκοπό της ενίσχυσης της προληπτικής εποπτείας των ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών επιχειρήσεων και της προστασίας των ασφαλισμένων, προβλέπεται στο άρθρο 47 υποχρέωση των ελεγκτών και των ελεγκτικών εταιριών να γνωστοποιούν στην Εποπτική Αρχή κάθε απόφαση ή γεγονός που περιήλθε σε γνώση τους κατά την άσκηση έργου τους σε σχέση με συγκεκριμένη επιχείρηση και το οποίο είναι ικανό να επηρεάσει σοβαρά τη χρηματοοικονομική, λογιστική ή διοικητική κατάσταση αυτής. Η καλή τη πίστει αποκάλυψη γεγονότων ή αποφάσεων από τα προαναφερόμενα πρόσωπα στην Εποπτική Αρχή με βάση τα διδάγματα της ελεγκτικής ή της οικονομικής επιστήμης ή της ασφαλιστικής τεχνικής ακυρώνει την τυχόν ευθύνη αυτών κατ' εφαρμογήν άλλων διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

Άσκηση των δραστηριοτήτων ασφάλισης ζωής και ζημιών

Το Κεφάλαιο Ε΄ (άρθρα 48 – 49) αναφέρεται στις δυνατότητες των ασφαλιστικών επιχειρήσεων ως προς την άσκηση δραστηριοτήτων ασφάλισης ζωής και ασφάλισης κατά ζημιών. Ειδικότερα:

Στο άρθρο 48 περιγράφεται ο θεμελιώδης κανόνας περί αποκλειστικής χορήγησης στις ασφαλιστικές επιχειρήσεις είτε άδειας λειτουργίας κατά ζημιών είτε άδειας λειτουργίας ζωής. Μόνο οι εταιρείες οι οποίες ήδη ασκούν ταυτοχρόνως δραστηριότητες ασφάλισης ζωής και κατά ζημιών μπορούν να συνεχίσουν τη δραστηριότητα. Εξαίρεση στον πιο πάνω κανόνα, πάντα με χωριστή διαχείριση των δραστηριοτήτων, αποτελεί η δραστηριοποίηση ασφαλιστικής επιχείρησης ζωής στους Κλάδους 1 και 2 Ζημιών,

Στο άρθρο 49 καθορίζεται η έννοια της διακριτής διαχείρισης, για την αποσόβηση φαινομένων αλληλοκαλύψεων και προς τον σκοπό της διασφάλισης των

συμφερόντων των ασφαλισμένων, μέσω της διακριτής περιγραφής των οικονομικών στοιχείων που αφορούν αφενός τη δραστηριότητα ασφάλισης ζωής και αφετέρου τη δραστηριότητα ασφάλισης κατά ζημιών. Προβλέπεται επίσης αναλυτικά ο τρόπος υπολογισμού των ελάχιστων κεφαλαιακών απαιτήσεων για κάθε ασφαλιστική δραστηριότητα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

Κανόνες για την αποτίμηση των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού, τις τεχνικές προβλέψεις, τα ίδια κεφάλαια, την κεφαλαιακή απαίτηση φερεγγυότητας, την ελάχιστη κεφαλαιακή απαίτηση και τους επενδυτικούς κανόνες

Ενότητα 1

Αποτίμηση στοιχείων ενεργητικού και παθητικού

Στο άρθρο 50 προβλέπεται ότι η αποτίμηση της αξίας των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού των ασφαλιστικών επιχειρήσεων θα πρέπει να προσδιορίζεται με βάση την εύλογη αξία τους. Κατά συνέπεια τα περιουσιακά στοιχεία θα μπορούσαν να ανταλλάγουν και τα στοιχεία παθητικού (υποχρεώσεων) να μεταβιβαστούν ή να διακανονιστούν σε αξία που καθορίζεται μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών τα οποία ενεργούν με την θέληση τους και έχουν πλήρη γνώση της αγοράς. Κατά την αποτίμηση των στοιχείων παθητικού (υποχρεώσεων) δεν λαμβάνεται υπόψη η ίδια πιστωτική διαβάθμιση των εταιριών.

Ενότητα 2

Κανόνες Σχετικά με τις τεχνικές προβλέψεις

Στο άρθρο 51 αναφέρεται ότι οι ασφαλιστικές και ανασφαλιστικές επιχειρήσεις οφείλουν να ανταποκρίνονται σε συνεχή βάση στις υποχρεώσεις τους έναντι των αντισυμβαλλομένων και των δικαιούχων ασφαλίματος. Για την εξασφάλιση της κάλυψης των αντισυμβαλλομένων και δικαιούχων ασφαλίματος επιβάλλεται στις εταιρίες ο σχηματισμός επαρκών τεχνικών προβλέψεων. Η αξία των τεχνικών προβλέψεων πρέπει να υπολογίζεται με αξιοπιστία και σύνεση και σε συνέπεια με την αγορά. Η αξία των τεχνικών προβλέψεων θα πρέπει να αντιπροσωπεύει το ποσό το οποίο θα απαιτείτο για να μεταβιβασθεί η υποχρέωση σε άλλη ασφαλιστική Εταιρία προκειμένου να αναλάβει την ικανοποίηση των αντιστοίχων ασφαλιστικών υποχρεώσεων.

Στο άρθρο 52 προβλέπεται ότι η αξία των τεχνικών προβλέψεων υπολογίζεται ως το συνολικό ποσό της βέλτιστης εκτίμησης των υποχρεώσεων (δηλ της παρούσας αξίας βάσει χρονικής διάρθρωσης επιτοκίων των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών) και του περιθωρίου κινδύνου. Προσδιορίζεται με χρήση αξιόπιστων πληροφοριών και παραδοχών οι οποίες αντικατοπτρίζουν τα χαρακτηριστικά του σχετικού χαρτοφυλακίου. Το περιθώριο κινδύνου υπολογίζεται βάσει των επιλέξιμων κεφαλαίων και θα πρέπει ως ποσό να αντιπροσωπεύει το κόστος

διαχείρισης των υποχρεώσεων για όσο διάστημα αυτές διαρκούν. Εάν για την εκτίμηση των χρηματοροών και των υποχρεώσεων είναι δυνατό να χρησιμοποιηθούν χρηματοοικονομικά μέσα των οποίων η αξία παρατηρείται στις αγορές δεν απαιτείται ξεχωριστός υπολογισμός βέλτιστης εκτίμησης και περιθωρίου κινδύνου.

Στο άρθρο 53 προβλέπεται ότι για τον προσδιορισμό της βέλτιστης εκτίμησης χρησιμοποιείται η χρονική διάρθρωση των επιτοκίων άνευ κινδύνου. Ο προσδιορισμός της γίνεται με την χρήση πληροφοριών που συναγονται από συναφή χρηματοπιστωτικά μέσα και σε συνέπεια με τις αγορές λαμβάνοντας υπόψη το μέγιστο χρονικό διάστημα για το οποίο διαθέτουν βάθος ρευστότητα και διαφάνεια. Για ληκτότητες για τις οποίες οι αγορές των σχετικών χρηματοπιστωτικών μέσων ή ομολόγων δεν διαθέτουν πλέον βάθος, ρευστότητα και διαφάνεια, η αντίστοιχη χρονική διάρθρωση των επιτοκίων άνευ κινδύνου προκύπτει με παρέκταση. Για τον καθορισμό της παρέκτασης χρησιμοποιούνται forward rates με βάση ένα αρχικό επιτόκιο τα οποία συγκλίνουν σε ένα τελικό.

Στο άρθρο 54 προβλέπεται ότι για τον υπολογισμό της βέλτιστης εκτίμησης των ασφαλιστικών / αντασφαλιστικών συμβάσεων ζωής οι οποίες δεν προέρχονται από διαχωρισμό συμβολαίων και για τις οποίες δεν καταβάλλονται μελλοντικά ασφάλιστρα, καθώς επίσης και για τις συμβάσεις προσόδων οι οποίες προέρχονται από ασφαλίσεις κατά ζημιών είναι δυνατή η έγκριση από την Εποπτική Αρχή χρήσης της «προσαρμογής αντιστοίχισης» στην σχετική χρονική διάρκεια επιτοκίων άνευ κινδύνου. Οι αναλαμβανόμενοι κίνδυνοι από τις εν λόγω συμβάσεις είναι μόνο εκείνοι της θνησιμότητας, μακροβιότητας, αναθεώρησης και εξόδων και δεν προκαλούνται πρόσθετοι κίνδυνοι με την εφαρμογή της αντιστοίχισης. Η έγκριση πρέπει να λαμβάνει υπόψη της : α) Την ύπαρξη κατάλληλων για την αντιστοίχιση στοιχείων ενεργητικού σχετικά με τις παραπάνω υποχρεώσεις (ομόλογα αναλόγων χρηματοροών, λήξεων κ.λπ.) β) την δυνατότητα των εκδοτών ή τρίτων να μην μεταβάλλουν τις χρηματοροές των χρηματοοικονομικών μέσων τα οποία έχουν αντιστοιχηθεί. Στην περίπτωση που έχουν δικαίωμα μεταβολής θα πρέπει να το εφαρμόζουν μόνον εάν ο επενδυτής μπορεί να χρηματοδοτηθεί κατάλληλα ώστε να επανεπενδύσει σε χρηματοοικονομικά μέσα αντίστοιχων χρηματοροών με ισοδύναμη ή καλύτερη πιστοληπτική ποιότητα γ) Την υποχρέωση των ασφαλιστικών εταιριών να διατηρήσουν την αντιστοίχιση μέχρι την λήξη των σχετικών υποχρεώσεων, δ) Την υποχρέωση διαχείρισης των εν λόγω στοιχείων του ενεργητικού ξεχωριστά από όλες τις υπόλοιπες ασφαλιστικές δραστηριότητες (κλειστή διάρθρωση), ε) Την μη ύπαρξη δικαιωμάτων προαίρεσης στις εν λόγω ασφαλιστικές συμβάσεις εκτός του δικαιώματος εξαγοράς η αξία της οποίας θα πρέπει να αντικρίζεται από τα αντίστοιχα στοιχεία του ενεργητικού.

Οι ασφαλιστικές εταιρίες οι οποίες έχουν λάβει έγκριση και εφαρμόζουν προσαρμογή αντιστοίχισης δεν θα επιτρέπεται να επιστρέψουν τους σε υπολογισμούς οι οποίοι δεν περιλαμβάνουν την συγκεκριμένη προσαρμογή για τις εν λόγω υποχρεώσεις.

Σε περίπτωση που η ασφαλιστική επιχείρηση δεν μπορεί να εξακολουθήσει να καλύπτει τις προϋποθέσεις που απαιτούνται βάσει της έγκρισης η Εποπτική Αρχή αμέσως λαμβάνει όλα τα μέτρα για την ταχεία κάλυψη όλων των προϋποθέσεων. Αν η εταιρία αδυνατεί να καλύψει τις προϋποθέσεις που έχουν τεθεί κατά την

έγκριση δεν δύναται να χρησιμοποιεί την προσέγγιση «προσαρμογής αντιστοίχισης» για περίοδο 2 ετών.

Στο άρθρο 55 προβλέπεται ότι η προσαρμογή αντιστοίχισης των επιτοκίων άνευ ρίσκου για τον υπολογισμό της βέλτιστης εκτίμησης των υποχρεώσεων πρέπει να υπολογίζεται ως η διαφορά Του ετησίου επιτοκίου προεξόφλησης των υποχρεώσεων, το οποίο προσδιορίζεται έτσι ώστε η παρούσα αξία των χρηματοροών τους να είναι ίση με την αξία των αντίστοιχων στοιχείων του ενεργητικού μείον το ενιαίο επιτόκιο προεξόφλησης των εν λόγω υποχρεώσεων βάσει του οποίου η παρούσα αξία τους να είναι ίση με την βέλτιστη εκτίμηση τους. Κατά τον προσδιορισμό του επιτοκίου προεξόφλησης ώστε οι υποχρεώσεις να εξισώνονται με την αξία των αντιστοιχών στοιχείων του ενεργητικού δεν λαμβάνεται υπόψη το βασικό πιστωτικό περιθώριο (δηλαδή, επιτόκιο κινδύνου αθέτησης και υποβάθμισης). Το βασικό πιστωτικό περιθώριο για στοιχεία ενεργητικού με πιστοληπτική ποιότητα μειωμένης διαβάθμισης δε υπερβαίνει την προσαρμογή που προκύπτει για στοιχεία ενεργητικού με πιστοληπτική ποιότητα κανονικής επενδυτικής διαβάθμισης με την ίδια διάρκεια. Για εκθέσεις σε κρατικά χρεόγραφα ή χρεόγραφα κεντρικών τραπεζών προβλέπεται ως βασικό πιστωτικό περιθώριο ποσοστό το οποίο προσδιορίζεται επί της διαφοράς αντιστοιχών στοιχείων του ενεργητικού με την ίδια οικονομική διάρκεια και πιστοληπτική ποιότητα από το επιτόκιο άνευ κινδύνου. Για εκθέσεις σε άλλα στοιχεία από κρατικά χρεόγραφα ή κεντρικών τραπεζών προβλέπεται διαφορετικό ποσοστό.

Σε περίπτωση αδυναμίας προσδιορισμού αξιόπιστου βασικού πιστωτικού περιθωρίου τότε αυτό καθορίζεται ίσο με το ποσοστό του μακροπροθέσμου μέσου όρου της διαφοράς του πιστωτικού περιθωρίου πάνω από το επιτόκιο άνευ κινδύνου.

Στο άρθρο 56 προβλέπεται ότι οι ασφαλιστικές εταιρίες θα έχουν την δυνατότητα να εφαρμόζουν «προσαρμογή μεταβλητότητας» κατά τον υπολογισμό της βέλτιστης εκτίμησης των υποχρεώσεων τους. Η εν λόγω προσαρμογή θα αφορά στο περιθώριο συναλλαγματικού κινδύνου (για κάθε νόμισμα) και το περιθώριο πιστωτικού κινδύνου της Ελλάδας/κράτους στην οποία διαθέτει τα προϊόντα της η ασφαλιστική Εταιρία. Ο υπολογισμός βασίζεται ένα αντιπροσωπευτικό χαρτοφυλάκιο στοιχείων ενεργητικού που διατηρεί η ασφαλιστική /αντασφαλιστική εταιρία για την κάλυψη της βέλτιστης εκτίμησης των υποχρεώσεων. Θα προσδιορίζεται δε (για κάθε νόμισμα) ως η διαφορά της πιθανής επίτευξης επιτοκίου απόδοσης (προσαρμοσμένου ως προς το περιθώριο συναλλαγματικού κινδύνου δηλαδή μειωμένου κατά την αναλογία αξιόπιστα εκτιμώμενων κινδύνων των αναμενόμενων ζημιών λόγω αθέτησης ή υποβάθμισης ή άλλων κινδύνων των στοιχείων ενεργητικού) των επενδύσεων του αντιπροσωπευτικού χαρτοφυλακίου και των επιτοκίων χρονικής διάρθρωσης άνευ κινδύνου (του αντιστοιχού νομίσματος). Το ποσοστό «προσαρμογής μεταβλητότητας» είναι ίσο με το 65% του προσαρμοσμένου για συναλλαγματικό κίνδυνο περιθωρίου. Η «προσαρμογή μεταβλητότητας» που αναφέρεται παραπάνω προσαυξάνεται (πριν την εφαρμογή του συντελεστή 65%) με την εξής θετική διαφορά ποσοστών: Προσαρμοσμένο περιθώριο για τον πιστωτικό κίνδυνο της Ελλάδας /κράτους μείον το διπλάσιο του προσαρμοσμένου για τον συναλλαγματικό κίνδυνο περιθώριο.

Το προσαρμοσμένο για τον πιστωτικό κίνδυνο περιθώριο της Ελλάδας ή κράτους υπολογίζεται όπως το προσαρμοσμένο για τον συναλλαγματικό κίνδυνο περιθώριο, με την διαφορά ότι ο υπολογισμός πρέπει να βασίζεται σε χαρτοφυλάκιο αναφοράς που περιλαμβάνει τις επενδύσεις των στοιχείων ενεργητικού των ασφαλιστικών εταιριών και προορίζονται για την κάλυψη της βέλτιστης εκτίμησης των υποχρεώσεων τους και οι οποίες αφορούν σε προϊόντα τα οποία διατίθενται στην Ελληνική αγορά ή άλλου κράτους.

Το περιθώριο της «προσαρμογής μεταβλητότητας» εφαρμόζεται στην χρονική διάρθρωση επιτοκίων άνευ κινδύνου χωρίς να λαμβάνονται υπόψη τα επιτόκια που προκύπτουν από παρέκταση.

Η «προσαρμογή μεταβλητότητας» δεν εφαρμόζεται για ασφαλιστικές υποχρεώσεις για τις οποίες εφαρμόζεται «προσαρμογή αντιστοίχισης».

Στο άρθρο 57 προβλέπεται ότι οι εταιρίες οφείλουν να χρησιμοποιούν κατά τους υπολογισμούς τους τις παρακάτω πληροφορίες που παρέχονται από την ΕΑΑΕΣ : «χρονική διάρθρωση των επιτοκίων άνευ κινδύνου», «βασικό πιστωτικό περιθώριο» ανάλογα με την διάρκεια και πιστοληπτική κατηγορία για την προσαρμογή αντιστοίχισης και την «προσαρμογή μεταβλητότητας» για κάθε ασφαλιστική αγορά. Η ρύθμιση του άρθρου 58 προβλέπει ότι η Εποπτική Αρχή οφείλει να παρέχει ετησίως πληροφορίες στην ΕΑΑΕΣ σχετικά με την επίδραση της εφαρμογής της «χρονικής διάρθρωσης επιτοκίων και της παρέκτασης τους», της «προσαρμογής αντιστοίχισης», «προσαρμογής μεταβλητότητας» «της συμμετρικής προσαρμογής του κινδύνου μετοχών», «της επενδυτικής πρακτικής των εταιριών λόγω αντιστοίχισης ή/και μεταβλητότητας και του μηχανισμού συμμετρικής προσαρμογής» καθώς και στατιστικά στοιχεία της Ελληνικής αγοράς σχετικά με τις παρεχόμενες εγγυήσεις, το πλήθος των εταιριών που εφαρμόζουν προσαρμογή αντιστοίχισης, ή/και μεταβλητότητας, την παράταση της περιόδου ανάκαμψης και την τυχόν εφαρμογή μεταβατικών μέτρων.

Προβλέπεται στο άρθρο 59 ότι οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις κατά τον υπολογισμό των τεχνικών προβλέψεων θα πρέπει να προσμετρούν επιπλέον τα εξής στοιχεία : Τα έξοδα διαχείρισης των εργασιών τους, τον πληθωρισμό, τον πληθωρισμό εξόδων - δαπανών και αποζημιώσεων, τις πληρωμές ασφαλισματος και προαιρετικών παροχών και ενδεχομένων διανομών κερδών.

Σύμφωνα με το άρθρο 60, κατά τον υπολογισμό των τεχνικών προβλέψεων οι ασφαλιστικές εταιρίες υποχρεούνται να λαμβάνουν υπόψη τις χρηματικές εγγυήσεις και τα δικαιώματα προαίρεσης που περιλαμβάνονται στις συμβάσεις τους. Οφείλουν δε να βασίζονται σε πραγματικά δεδομένα όλες τις παραδοχές τους που αφορούν στην εκτίμηση πιθανότητας άσκησης δικαιωμάτων προαίρεσης, ακυρώσεων και εξαγορών, συνεκτιμώντας την επίδραση επί των παραδοχών αυτών των πιθανών μεταβολών των οικονομικών και άλλων συνθηκών.

Στο άρθρο 61 προβλέπεται ότι οι ασφαλιστικές Εταιρίες οφείλουν να ομαδοποιούν τις υποχρεώσεις τους σε ομογενείς ομάδες ανάλογα με την φύση του κινδύνου (κατηγορίες δραστηριοτήτων).

Η ρύθμιση του άρθρου 62 αναφέρει ότι τα ανακτήσιμα ποσά υπολογίζονται λαμβάνοντας υπόψη το χρονικό διάστημα το οποίο μεσολαβεί μεταξύ ανάκτησης και πληρωμής και επιπλέον λαμβάνεται υπόψη η πιθανή ζημιά λόγω αθέτησης υποχρέωσης .

Στο άρθρο 63 προβλέπεται ότι οι επιχειρήσεις βάσει εσωτερικών διαδικασιών που αναπτύσσουν και διατηρούν οφείλουν να εξασφαλίζουν ποιοτικά χαρακτηριστικά όπως η καταλληλότητα, η πληρότητα και η ακρίβεια των στοιχείων που χρησιμοποιούν για τον υπολογισμό των τεχνικών προβλέψεων. Σε περίπτωση έλλειψης ποιοτικών στοιχείων για την αξιόπιστη εφαρμογή αναλογιστικών μεθόδων σχετικά με τον υπολογισμό της βέλτιστης εκτίμησης σε κάποια ή κάποιες κατηγορίες ασφαλιστικών υποχρεώσεων (χωρίς να εξαιρούνται υπολογισμοί ανακτήσιμων ποσών από αντασφαλιστικές συμβάσεις φορείς ειδικού σκοπού) θα μπορούν εναλλακτικά να χρησιμοποιούν κατάλληλες προσεγγίσεις και ειδικές μεθόδους, ακόμη και στην περίπτωση της μεθόδου φάκελο προς φάκελο.

Προβλέπεται στο άρθρο 64 ότι, τόσο ο υπολογισμός των βέλτιστων εκτιμήσεων όσο και ο προσδιορισμός των παραδοχών που χρησιμοποιούνται για τον εν λόγω υπολογισμό θα πρέπει να ελέγχονται περιοδικά σε σχέση με τα εμπειρικά δεδομένα για τον εντοπισμό τυχόν αποκλίσεων. Σε περίπτωση σημαντικών αποκλίσεων θα πρέπει να αναθεωρούνται και να προσαρμόζονται τόσο οι μέθοδοι όσο και οι παραδοχές.

Στο άρθρο 65 προβλέπεται ότι οι εταιρίες οφείλουν να ενημερώνουν την Εποπτική Αρχή σχετικά με όλες τις απαραίτητες πληροφορίες ελέγχου καθώς και για τα συγκριτικά αποτελέσματα της προηγούμενης παραγράφου, ώστε να αποδεικνύεται η καταλληλότητα του επιπέδου των τεχνικών προβλέψεων καθώς και η ορθότητα των χρησιμοποιούμενων μεθόδων. Εάν η Εποπτική Αρχή δεν πείθεται για την επάρκεια του επιπέδου των τεχνικών προβλέψεων ή/και την ορθότητα των υπολογισμών τότε δύναται να απαιτεί από τις ασφαλιστικές εταιρίες να προβούν σε αύξηση των τεχνικών προβλέψεών τους.

Ενότητα 3

Ίδια κεφάλαια

Τμήμα 1

Προσδιορισμός των ιδίων κεφαλαίων

Με το άρθρο 66 καθορίζεται η έννοια των ιδίων κεφαλαίων που κατέχουν οι ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές επιχειρήσεις.

Με το άρθρο 67 καθορίζεται η έννοια των βασικών ιδίων κεφαλαίων που κατέχουν οι ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές επιχειρήσεις.

Με το άρθρο 68 καθορίζεται η έννοια των συμπληρωματικών ιδίων κεφαλαίων που κατέχουν οι ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές επιχειρήσεις και περιγράφονται αυτά.

Με το άρθρο 69 καθορίζεται η διαδικασία και οι προϋποθέσεις για την εποπτική έγκριση των συμπληρωματικών ιδίων κεφαλαίων.

Με το άρθρο 70 δίδεται ο ορισμός των πλεοναζόντων κεφαλαίων και προσδιορίζεται ότι δεν θεωρούνται ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές

υποχρεώσεις στο βαθμό που πληρούνται τα κριτήρια της παραγράφου 1 του άρθρου 72.

Με τα άρθρα 71 ως 74 καθορίζεται ότι τα ίδια κεφάλαια ταξινομούνται σε τρεις κατηγορίες (tiers) και τίθενται τα χαρακτηριστικά της κάθε μιας κατηγορίας καθώς και τα κριτήρια ταξινόμησης σε αυτές. Ειδικότερα γίνεται αναφορά σε ταξινόμηση ιδίων κεφαλαίων που αφορούν ειδικά τις ασφάλειες.

Με το άρθρο 75 τίθενται τα κριτήρια επιλεξιμότητας, καθώς και αντίστοιχα όρια που εφαρμόζονται στις κατηγορίες ιδίων κεφαλαίων, με διάκριση σε αυτά που καλύπτουν την Κεφαλαιακή Απαίτηση Φερεγγυότητας και αυτά που καλύπτουν την Ελάχιστη Κεφαλαιακή Απαίτηση Φερεγγυότητας.

Ενότητα 4

Κεφαλαιακή Απαίτηση Φερεγγυότητας

Τμήμα 1

Γενικές διατάξεις για την Κεφαλαιακή Απαίτηση Φερεγγυότητας υπολογιζόμενη με την τυποποιημένη μέθοδο ή με εσωτερικό υπόδειγμα

Με τα άρθρα 76 ως 78 καθορίζεται ότι οι ασφαλιστικές και οι αντασφαλιστικές επιχειρήσεις διατηρούν επιλέξιμα ίδια κεφάλαια για την κάλυψη της Κεφαλαιακής Απαίτησης Φερεγγυότητάς τους. Ο υπολογισμός της Απαίτησης αυτής γίνεται διαζευκτικά με τους εξής δύο τρόπους: α) σύμφωνα με την τυποποιημένη μέθοδο, ή β) με τη χρησιμοποίηση εσωτερικού υποδείγματος. Περαιτέρω, τίθενται οι βασικές αρχές και η συχνότητα υπολογισμού της Απαίτησης αυτής.

Τμήμα 2

Κεφαλαιακή απαίτηση φερεγγυότητας - τυποποιημένη μέθοδος

Με τα άρθρα 79 - 86 καθορίζεται η δομή της τυποποιημένης μεθόδου υπολογισμού της Κεφαλαιακής Απαίτησης Φερεγγυότητας, η οποία αποτελεί το άθροισμα α) της Βασικής Κεφαλαιακής Απαίτησης Φερεγγυότητας, β) της κεφαλαιακής απαίτησης για λειτουργικό κίνδυνο, και γ) της προσαρμογής για την ικανότητα απορρόφησης ζημιών των τεχνικών προβλέψεων και των αναβαλλόμενων φόρων. Αναλύονται περαιτέρω η δομή, ο σχεδιασμός και ο υπολογισμός όλων των ανωτέρω στοιχείων.

Σημειωτέον ότι οι ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές επιχειρήσεις δύνανται, κατόπιν εγκρίσεως από την Εποπτική Αρχή, εντός του πλαισίου της τυποποιημένης μεθόδου, να αντικαθιστούν μια υποομάδα από τις παραμέτρους της μεθόδου με παραμέτρους που προσιδιάζουν στην αιτούσα επιχείρηση κατά τον υπολογισμό των ενοτήτων κινδύνου ανάληψης ασφαλίσεων ζωής, κατά ζημιών και υγείας και μάλιστα οι παράμετροι αυτές βαθμονομούνται με βάση τα εσωτερικά δεδομένα της εν λόγω επιχείρησης, ή δεδομένα τα οποία έχουν άμεση συνάφεια με τις εργασίες της συγκεκριμένης επιχείρησης χρησιμοποιώντας τυποποιημένες μεθόδους.

Ειδική μέριμνα λαμβάνεται για υπολογισμό υποεπένδυσης κινδύνου μετοχών, ο οποίος εύλογα περιλαμβάνει συμμετρική προσαρμογή στην επιβάρυνση του κεφαλαίου λόγω μετοχών για την κάλυψη του κινδύνου από μεταβολές στο επίπεδο των τιμών των μετοχών. Επίσης, η Εποπτική Αρχή μπορεί να ζητά από την ασφαλιστική ή αντασφαλιστική επιχείρηση να αντικαταστήσει ένα υποσύνολο των παραμέτρων που χρησιμοποιούνται στον υπολογισμό της Κεφαλαιακής Απαιτήσης Φερεγγυότητας με την τυποποιημένη μέθοδο από παραμέτρους ειδικές για τη συγκεκριμένη επιχείρηση, για τον υπολογισμό των ενοτήτων κινδύνου ανάληψης ασφαλίσεων ζωής, κατά ζημιών και υγείας.

Τμήμα 3

Κεφαλαιακή απαίτηση φερεγγυότητας – πλήρη και μερικά εσωτερικά υποδείγματα

Με τα άρθρα 87-88 γίνεται εκτενής αναφορά στους όρους και στη διαδικασία της χρησιμοποίησης πλήρους ή μερικού εσωτερικού υποδείγματος από ασφαλιστική ή αντασφαλιστική επιχείρηση. Σημειώτεον ότι η χρήση μερικού υποδείγματος μπορεί να εφαρμόζεται στο σύνολο της δραστηριότητας των ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών επιχειρήσεων ή μόνο σε μία ή περισσότερες σημαντικές επιχειρηματικές μονάδες αυτών. Ειδικώς για τα μερικά υποδείγματα, προβλέπονται επιπλέον προϋποθέσεις, οι οποίες πρέπει να πληρούνται προκειμένου η εποπτική αρχή να εγκρίνει τη χρήση τους.

Στο άρθρο 89 προβλέπεται ότι η Εποπτική Αρχή εγκρίνει την πολιτική για την αλλαγή του υποδείγματος της ασφαλιστικής ή αντασφαλιστικής επιχείρησης. Διευκρινίζεται όμως ότι η έγκριση της Εποπτικής Αρχής δεν είναι απαραίτητη, όταν πρόκειται για δευτερεύουσες αλλαγές στο εσωτερικό υπόδειγμα οι οποίες αναπτύσσονται σύμφωνα με την υποβληθείσα πολιτική. Η διάκριση μεταξύ σημαντικών και δευτερευουσών αλλαγών, η οποία χρησιμοποιείται στο άρθρο αυτό, θα πρέπει να αποτελεί περιεχόμενο που αναφέρεται και εξειδικεύεται στην πολιτική της επιχείρησης.

Στο άρθρο 90 καθορίζεται ότι το εσωτερικό υπόδειγμα καθορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο της επιχείρησης, το οποίο φέρει και την ευθύνη για τη θεσμοθέτηση συστημάτων που διασφαλίζουν τη σωστή λειτουργία του υποδείγματος σε συνεχή βάση.

Στο άρθρο 91 καθορίζεται ότι οι ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές επιχειρήσεις δεν δύναται να επιστρέψουν στον υπολογισμό του συνόλου ή μέρους της Κεφαλαιακής Απαιτήσης Φερεγγυότητας σύμφωνα με την τυποποιημένη μέθοδο, εφόσον ήδη εφαρμόζουν εσωτερικό υπόδειγμα, εκτός εάν συντρέχουν δεόντως αιτιολογημένες περιστάσεις και με την προϋπόθεση της προηγούμενης έγκρισης της Εποπτικής Αρχής.

Στα άρθρα 92 – 93 γίνεται πρόβλεψη για την περίπτωση που η επιχείρηση δεν συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις που προϋποθέτει το εσωτερικό υπόδειγμα, οπότε και η εποπτική αρχή δύναται να επιβάλλει στην επιχείρηση τη συμμόρφωσή

της με την τυποποιημένη μέθοδο. Αντίστοιχα, στην περίπτωση που η επιχείρηση εφαρμόζει την τυποποιημένη μέθοδο αλλά διαπιστώνονται αποκλίσεις από τις παραδοχές αυτής, η εποπτική αρχή δύναται να επιβάλλει στην επιχείρηση να αναπτύξει εσωτερικό υπόδειγμα.

Στα άρθρα 94 – 100 προβλέπεται ότι οι ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές επιχειρήσεις αποδεικνύουν ότι το εσωτερικό υπόδειγμα χρησιμοποιείται από αυτές ευρέως και ότι διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στο σύστημα διακυβέρνησής τους. Περιγράφονται επίσης τα πρότυπα στατιστικής ποιότητας των δεδομένων που χρησιμοποιούνται στα εσωτερικά υποδείγματα, τα πρότυπα της βαθμονόμησης των εσωτερικών υποδειγμάτων, η μέθοδος με την οποία οι επιχειρήσεις εξετάζουν την προέλευση των κερδών και ζημιών για καθεμία από τις σημαντικές επιχειρηματικές μονάδες, εξηγούν τα αίτια και την προέλευση των κερδών και των ζημιών. Επίσης περιγράφονται τα πρότυπα επικύρωσης των εσωτερικών υποδειγμάτων, καθώς και οι προϋποθέσεις χρήσης υποδείγματος ή δεδομένων που έχουν ληφθεί από τρίτο μέρος, εκτός της επιχείρησης (εξωτερικά υποδείγματα).

Ενότητα 5

Ελάχιστη κεφαλαιακή απαίτηση

Στα άρθρα 101-102 αναλύονται οι προϋποθέσεις και οι μέθοδοι υπολογισμού της ελάχιστης κεφαλαιακής απαίτησης φερεγγυότητας. Ειδικώς ως προς ασφαλιστικές επιχειρήσεις που ασκούν ασφαλίσεις κατά ζημιών και συγκεκριμένα τους κλάδους 10-15, καθώς και εκείνες που ασκούν ασφαλίσεις ζωής, παρατηρείται μείωση των ελαχίστων ποσών, λόγω της υιοθέτησης των διατάξεων της ενσωματούμενης οδηγίας.

Στο άρθρο 103 προβλέπεται ότι κατ' εξαίρεση, εφόσον ασφαλιστική ή αντασφαλιστική επιχείρηση συμμορφώνεται μεν κατά την 31 Δεκεμβρίου 2015 με το Απαιτούμενο Περιθώριο Φερεγγυότητας που προβλέπεται στις διατάξεις του ν.δ.400/70, αλλά δεν διαθέτει επαρκή επιλέξιμα βασικά ίδια κεφάλαια για να καλύψει την Ελάχιστη Κεφαλαιακή Απαίτηση, προβλέπεται δυνατότητα συμμόρφωσής της το αργότερο έως την 31 Δεκεμβρίου 2016 και σε περίπτωση μη τελεσφόρησης, ανακαλείται αυτοδικαίως και οριστικά η άδεια λειτουργίας της επιχείρησης και τίθεται αυτή σε ασφαλιστική εκκαθάριση.

Ενότητα 6

Επενδύσεις

Στο άρθρο 104 ορίζεται ότι η αρχή σύμφωνα με την οποία οι ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές επιχειρήσεις επενδύουν όλα τα περιουσιακά τους στοιχεία, η οποία είναι αυτή του συνετού επενδυτή. Στο εν λόγω άρθρο αναφέρονται οι τρόποι επένδυσης του συνόλου του χαρτοφυλακίου των περιουσιακών τους στοιχείων, στο οποίο συμπεριλαμβάνεται και τα περιουσιακά στοιχεία που καλύπτουν την Ελάχιστη Κεφαλαιακή Απαίτηση και την Κεφαλαιακή Απαίτηση Φερεγγυότητας, τα περιουσιακά στοιχεία που προορίζονται για την κάλυψη των τεχνικών προβλέψεων,

τα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται για αντίκρισμα ασφαλιστικών συμβάσεων ζωής.

Στο άρθρο 105 ορίζεται ότι οι ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές επιχειρήσεις επενδύουν τα διαθέσιμά τους σύμφωνα με τα οριζόμενα στον παρόντα νόμο χωρίς άλλο περιορισμό, ενώ οι επενδυτικές αποφάσεις δεν υπόκεινται σε προηγούμενη έγκριση ή συστηματική κοινοποίηση στην Εποπτική Αρχή ή σε άλλη δημόσια αρχή. Περιορισμός έγκειται στις περιπτώσεις που τον επενδυτικό κίνδυνο έχουν αντισυμβαλλόμενοι που είναι φυσικά πρόσωπα, όπου οι ασφαλίσεις συνδέονται αποκλειστικά με χρηματοπιστωτικά μέσα ή δείκτες αναφοράς σύμφωνα με διατάξεις του ν.4099/2012 (ΦΕΚ Α' 250) καθώς και στις περιπτώσεις όπου οι ασφαλίσεις συνδέονται με εσωτερικά κεφάλαια που τηρούνται από ασφαλιστικές επιχειρήσεις.

Στην παράγραφο 4 γίνεται αναφορά στην φύλαξη των κινητών αξιών, ρευστών διαθεσίμων και λοιπών μέσων χρηματαγοράς που διαθέτουν οι ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές επιχειρήσεις, η οποία ανατίθεται σε έναν θεματοφύλακα που εδρεύει στην Ελλάδα ή σε άλλο κράτος-μέλος και ασκεί δραστηριότητες μέσω υποκαταστήματος στην Ελλάδα.

Στην παράγραφο 5 δίνεται εξουσιοδότηση στην Εποπτική Αρχή προκειμένου να διευθετηθούν αναγκαίες σχετικές λεπτομέρειες.

Στο άρθρο 106 ορίζεται ότι οι ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές επιχειρήσεις, όσον αφορά στους ασφαλιστικούς κινδύνους που βρίσκονται εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μπορούν να διαθέτουν περιουσιακά στοιχεία που χρησιμοποιούνται για την κάλυψη των τεχνικών προβλέψεων εντός και εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης χωρίς γεωγραφικούς περιορισμούς. Επιπλέον στο εν λόγω άρθρο αναφέρονται και περιορισμοί σχετικά με τα ανακτήσιμα ποσά, οι οποίοι καθορίζονται αναλυτικά με Απόφαση της Εποπτικής Αρχής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'

Ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές επιχειρήσεις σε οικονομική δυσχέρεια ή σε ασυνήθη κατάσταση

Στο άρθρο 107 προβλέπεται η υποχρέωση των ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών επιχειρήσεων να διαθέτουν κατάλληλες διαδικασίες προκειμένου να εντοπίζουν την όποια επιδείνωση της χρηματοοικονομικής τους κατάστασης. Στην περίπτωση που διαπιστώνουν τέτοια επιδείνωση, οφείλουν να ενημερώνουν αμελλητί την Εποπτική Αρχή.

Στο άρθρο 108 καθορίζεται η δυνατότητα της εποπτικής αρχής να απαγορεύσει την ελεύθερη διάθεση στοιχείων του ενεργητικού ασφαλιστικής επιχείρησης, σε περίπτωση που αυτή δεν συμμορφώνεται με τις διατάξεις περί τεχνικών προβλέψεων.

Στο άρθρο 109 αντιστοίχως, καθορίζεται η δυνατότητα της εποπτικής αρχής να προβεί σε μια σειρά μέτρων, όταν η ασφαλιστική ή αντασφαλιστική επιχείρηση

διαπιστώσει ότι δεν πληροί ή υπάρχει κίνδυνος να μην πληροί εντός τριμήνου την Κεφαλαιακή Απαίτηση Φερεγγυότητας. Ειδικώς αντιμετωπίζεται η περίπτωση έκτακτων δυσμενών καταστάσεων, όπως αυτές ορίζονται αναλυτικά στο άρθρο, όπου η εποπτική αρχή απευθύνεται στην ΕΑΑΕΣ προκειμένου εκείνη να δηλώσει την ύπαρξη των έκτακτων αυτών καταστάσεων. Στην περίπτωση αυτή, η Εποπτική Αρχή, με απόφασή της, δύναται να παρατείνει, αναφορικά με τις πληττόμενες επιχειρήσεις, την περίοδο εφαρμογής του σχεδίου οικονομικής ανάκαμψης με επιπλέον κατάλληλο χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τα επτά (7) έτη, αφού λάβει υπόψη της όλους τους σχετικούς παράγοντες, την μέση οικονομική διάρκεια (duration) των τεχνικών προβλέψεων συμπεριλαμβανομένης

Στο άρθρο 110 καθορίζεται, επιπλέον, η δυνατότητα της εποπτικής αρχής να προβεί σε μια σειρά μέτρων, όταν η ασφαλιστική ή αντασφαλιστική επιχείρηση διαπιστώσει ότι δεν πληροί ή υπάρχει κίνδυνος να μην πληροί εντός τριμήνου την Ελάχιστη Κεφαλαιακή Απαίτηση.

Στο άρθρο 111 προβλέπεται ως προς τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία, η δυνατότητα της εποπτικής αρχής να απαγορεύσει την ελεύθερη διάθεση των στοιχείων του ενεργητικού ασφαλιστικής ή αντασφαλιστικής επιχείρησης, τα οποία βρίσκονται στο έδαφος της Ελλάδας.

Στο άρθρο 112 προβλέπεται ότι η Εποπτική Αρχή λαμβάνει κάθε αναγκαίο και πρόσφορο μέτρο για τη διασφάλιση των συμφερόντων των αντισυμβαλλομένων της επιχείρησης ως κάθε άλλου δικαιούχου απαιτήσεων από ασφάλιση σε περίπτωση ασφαλιστηρίων συμβολαίων και αναφέρονται ενδεικτικά τα μέτρα εξυγίανσης, αλλά και η ανάκληση της άδειας λειτουργίας της επιχείρησης και θέση της σε ασφαλιστική εκκαθάριση.

Στο άρθρο 113 καθορίζεται το περιεχόμενο του σχεδίου οικονομικής ανάκαμψης και του προγράμματος βραχυπρόθεσμης χρηματοδότησης.

Στο άρθρο 114 προβλέπεται η δυνατότητα της εποπτικής αρχής να ανακαλέσει την άδεια της ασφαλιστικής ή αντασφαλιστικής επιχείρησης και οι προϋποθέσεις της ανάκλησης αυτής. Αναφέρεται επίσης η υποχρέωση κοινοποίησης της απόφασης αυτής στις εποπτικές αρχές των λοιπών κρατών μελών και στην ΕΑΑΕΣ. Με την οριστική ανάκληση της άδειας λειτουργίας ασφαλιστικής επιχείρησης, ανακαλείται αυτοδίκαια η άδεια σύστασης και επέρχεται η λύση της, πλην της περίπτωσης μετατροπής σε επιχείρηση άλλου σκοπού με την έγκριση της Εποπτικής Αρχής και εφόσον δεν υφίσταται πλέον εκκρεμότητα ως προς το ασφαλιστικό χαρτοφυλάκιο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄

Ελευθερία Εγκατάστασης και ελεύθερη παροχή υπηρεσιών

Ενότητα 1

Εγκατάσταση ασφαλιστικών επιχειρήσεων

Στα άρθρα 115-116 περιγράφονται οι όροι και οι προϋποθέσεις σύμφωνα με τους οποίους είναι νόμιμη η ίδρυση υποκαταστήματος, είτε ελληνικής ασφαλιστικής επιχείρησης σε άλλο κράτος μέλος, είτε ασφαλιστικής επιχείρησης άλλου κράτους μέλους στην Ελλάδα. Επίσης, προβλέπονται οι πληροφορίες που κοινοποιεί η Εποπτική Αρχή αφενός στις εποπτικές αρχές άλλου κράτους μέλους όταν ιδρύεται εκεί υποκατάστημα ελληνικής ασφαλιστικής επιχείρησης, και αφετέρου στην ίδια την ασφαλιστική επιχείρηση όταν πρόκειται για τη σύσταση υποκαταστήματος στην Ελλάδα από ασφαλιστική επιχείρηση άλλου κράτους μέλους.

Τέλος, επισημαίνεται ότι η ως άνω δραστηριοποίηση επιτρέπεται μόνο στις ασφαλιστικές επιχειρήσεις οι οποίες έχουν λάβει άδεια σύμφωνα με τα άρθρα 10 και 11 του νόμου και το άρθρο 14 της Οδηγίας 2009/138/ΕΚ. Εκείνες που δεν εμπίπτουν στην κατηγορία αυτή, δραστηριοποιούνται κατά περίπτωση υπαγόμενες στη νομοθεσία του κράτους μέλους υποδοχής.

Ενότητα 2

Ελεύθερη παροχή υπηρεσιών από ασφαλιστικές επιχειρήσεις

Τμήμα 1

Γενικές διατάξεις

Στα άρθρα 117-119 περιγράφονται οι όροι και οι προϋποθέσεις σύμφωνα με τους οποίους είναι νόμιμη η δραστηριοποίηση μέσω ελεύθερης παροχής υπηρεσιών, είτε ελληνικής ασφαλιστικής επιχείρησης σε άλλο κράτος μέλος, είτε ασφαλιστικής επιχείρησης άλλου κράτους μέλους στην Ελλάδα. Επίσης, προβλέπονται οι πληροφορίες που κοινοποιεί η Εποπτική Αρχή αφενός στις εποπτικές αρχές άλλου κράτους μέλους όταν δραστηριοποιείται εκεί ελληνική ασφαλιστική επιχείρηση, και αφετέρου στην ίδια την ασφαλιστική επιχείρηση όταν πρόκειται για τη δραστηριοποίηση στην Ελλάδα ασφαλιστικής επιχείρησης άλλου κράτους μέλους.

Τέλος, επισημαίνεται ότι η ως άνω δραστηριοποίηση επιτρέπεται μόνο στις ασφαλιστικές επιχειρήσεις οι οποίες έχουν λάβει άδεια σύμφωνα με τα άρθρα 10 και 11 του νόμου και το άρθρο 14 της Οδηγίας 2009/138/ΕΚ. Εκείνες που δεν εμπίπτουν στην κατηγορία αυτή, δραστηριοποιούνται κατά περίπτωση υπαγόμενες στη νομοθεσία του κράτους μέλους υποδοχής.

Στο άρθρο 120 προβλέπονται οι ειδικότερες υποχρεώσεις ασφαλιστικής επιχείρησης, η οποία μέσω εγκατάστασης της σε άλλο κράτος μέλος, καλύπτει υπό το καθεστώς της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών, κινδύνους του κλάδου 10

«ασφάλιση αστικής ευθύνης από χερσαία αυτοκίνητα οχήματα», εκτός της ευθύνης του μεταφορέα, στην Ελλάδα. Επίσης, ορίζονται οι αρμοδιότητες του ειδικού αντιπροσώπου ζημιών.

Ενότητα 3

Αρμοδιότητες της Εποπτικής Αρχής σε περίπτωση που λειτουργεί ως εποπτική αρχή υποδοχής

Τμήμα 1

Πρωτασφάλιση

Στο άρθρο 121 καθορίζονται λεπτομέρειες που αφορούν τη γλώσσα των εγγράφων που υποβάλλονται στην Εποπτική Αρχή από τις κοινοτικές ασφαλιστικές επιχειρήσεις που λειτουργούν στην Ελλάδα είτε με καθεστώς εγκατάστασης είτε με ελεύθερη παροχή υπηρεσιών.

Στο άρθρο 122 ορίζεται ότι γενικοί και ειδικοί όροι των ασφαλιστηρίων συμβολαίων, των τιμολογίων και των τεχνικής φύσεως στοιχείων, που χρησιμοποιούνται από τις κοινοτικές ασφαλιστικές επιχειρήσεις, που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα είτε με καθεστώς εγκατάστασης είτε με ελεύθερη παροχή υπηρεσιών, δεν υπόκεινται σε προηγούμενη έγκριση, ούτε κοινοποιούνται σε καμία διοικητική αρχή. Σημειωτέον ότι καταργείται κάθε αντίθετη διάταξη.

Σύμφωνα με το άρθρο 123, η Εποπτική Αρχή οφείλει να υποδείξει συμμόρφωση **σε ευρωπαϊκή ασφαλιστική επιχείρηση που λειτουργεί στην Ελλάδα** με υποκατάστημα ή με ελεύθερη παροχή υπηρεσιών, η οποία δεν τηρεί τους κανόνες της κείμενης εθνικής νομοθεσίας. Προβλέπεται ειδικώς ότι, σε περίπτωση που η τελευταία δεν συμμορφωθεί, η Εποπτική Αρχή ενημερώνει την αρμόδια αρχή καταγωγής της επιχείρησης, προκειμένου αυτή να λάβει τα ανάλογα μέτρα και να ενημερώσει με τη σειρά της την Εποπτική Αρχή.

Αν τα προαναφερθέντα μέτρα δεν ελήφθησαν ή ελήφθησαν αλλά αποδείχθηκαν ανεπαρκή, εφόσον η **ευρωπαϊκή ασφαλιστική επιχείρηση που λειτουργεί στην Ελλάδα**, εξακολουθεί να παραβιάζει την κείμενη νομοθεσία, η Εποπτική Αρχή, ως αρμόδια αρχή υποδοχής, μπορεί αφού ενημερώσει την αρμόδια αρχή καταγωγής, να λάβει μέτρα για πράξεις της επιχείρησης που αντίκεινται στην κείμενη νομοθεσία ή για παραλείψεις αυτής και μέχρι και να απαγορέψει στην επιχείρηση την άσκηση νέων ασφαλιστικών εργασιών στην Ελλάδα.

Επιπλέον, η Εποπτική Αρχή μπορεί να ανακαλεί προσωρινά ή οριστικά την άδεια ελληνικής ασφαλιστικής επιχείρησης παρά την άρνηση της Εποπτικής Αρχής για γνωστοποίηση των πληροφοριών κατά τα άρθρα 116 και 118 του παρόντος, προβαίνει στην άσκηση ασφαλιστικών εργασιών σε άλλο κράτος μέλος, ή αν η ασφαλιστική επιχείρηση που έχει διαπράξει την παράβαση, διαθέτει περιουσιακά στοιχεία στην Ελλάδα, η Εποπτική Αρχή μπορεί να επιβάλει τον περιορισμό στην ελεύθερη διάθεση των περιουσιακών στοιχείων που βρίσκονται στην Ελλάδα.

Αντίστοιχα αρμόδια αρχή υποδοχής οφείλει να υποδείξει συμμόρφωση σε ασφαλιστική επιχείρηση που εδρεύει στην Ελλάδα και ασκεί αντασφαλίσεις σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης με υποκατάστημα ή με ελεύθερη παροχή υπηρεσιών, η οποία δεν τηρεί τους κανόνες της νομοθεσίας του κράτους μέλους υποδοχής, ενώ ρυθμίζεται και η περίπτωση μη συμμόρφωσης.

Σε κάθε περίπτωση, η Εποπτική Αρχή, ως αρμόδια αρχή υποδοχής, μπορεί να παραπέμπει και να απευθύνεται για βοήθεια στην ΕΑΑΕΣ, σε εφαρμογή του άρθρου 19 του Κανονισμού ΕΕ 1094/2010.

Οποιοδήποτε από τα προβλεπόμενα στο άρθρο αυτό μέτρο, οφείλει να είναι αιτιολογημένο και να κοινοποιείται στην ενδιαφερόμενη ασφαλιστική επιχείρηση.

Σημειώνεται, δε, ότι δεν τίγονται οι διατάξεις που προβλέπουν ποινικές κυρώσεις, είτε πρόκειται για διατάξεις του κοινού ποινικού δικαίου είτε των προβλεπομένων στην ισχύουσα ασφαλιστική νομοθεσία.

Στο άρθρο 124 ρυθμίζεται το ζήτημα της διαφήμισης. Συγκεκριμένα, αναφέρεται ότι οι κοινοτικές ασφαλιστικές επιχειρήσεις δύνανται να διαφημίζουν στην Ελλάδα τις υπηρεσίες τους, εφόσον τηρούν τους σχετικούς κανόνες της κείμενης εθνικής νομοθεσίας.

Στο άρθρο 125 προβλέπονται ειδικές ρυθμίσεις αναφορικά με τη φορολόγηση των ασφαλιστηρίων συμβολαίων, με ενσωμάτωση του αντίστοιχου άρθρου της οδηγίας και σε προσαρμογή με τις εθνικές ρυθμίσεις. Αναφορικά με τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένες σε άλλο κράτος – μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και συνάπτουν ασφαλιστήρια συμβόλαια για κινδύνους ή ασφαλιστικές υποχρεώσεις που βρίσκονται στην Ελλάδα, εφόσον για τα ασφάλιστρά τους εφαρμόζεται η ελληνική νομοθεσία, υποχρεούνται να διορίζουν φορολογικό αντιπρόσωπο στην Ελλάδα, ο οποίος και συναλλάσσεται με τις φορολογικές αρχές.

Τμήμα 2

Αντασφάλιση

Το άρθρο 126 αντιμετωπίζεται η περίπτωση κατά την οποία αντασφαλιστική επιχείρηση με έδρα σε άλλο κράτος μέλος που λειτουργεί στην Ελλάδα με υποκατάστημα ή με ελεύθερη παροχή υπηρεσιών, δεν τηρεί την κείμενη νομοθεσία και προβλέπεται ότι η επιχείρηση υποχρεούται να συμμορφωθεί άμεσα σε σχετική υπόδειξη της Εποπτικής Αρχής. Αντίστοιχη πρόβλεψη υπάρχει και για τις ελληνικές αντασφαλιστικές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε άλλο κράτος μέλος. Προβλέπεται επίσης δυνατότητα στην Εποπτική Αρχή να απευθύνεται στην ΕΑΑΕΣ, σύμφωνα με το άρθρο 19 του Κανονισμού ΕΕ 1094/2010. Οι διατάξεις που προβλέπουν ποινικές κυρώσεις είτε του κοινού ποινικού δικαίου της χώρας μας είτε αυτών που προβλέπονται στην ισχύουσα ασφαλιστική νομοθεσία δεν τίγονται από τις διατάξεις του άρθρου αυτού.

Ενότητα 4

Στατιστικά στοιχεία

Στο άρθρο 127 προβλέπεται η υποχρέωση των ελληνικών ασφαλιστικών επιχειρήσεων να γνωστοποιούν για στατιστικούς λόγους στοιχεία στην Εποπτική Αρχή. Γίνεται, δε, αναφορά στις ειδικότερες υποχρεώσεις ανά κλάδο.

Ενότητα 5

Μεταχείριση των συμβάσεων υποκαταστημάτων σε διαδικασίες εκκαθάρισης

Στην Ενότητα 5 (άρθρα 128 – 129) αντιμετωπίζεται η περίπτωση όπου λόγω διαδικασιών εκκαθάρισης, υφίστανται εκκρεμότητες στις συμβάσεις υποκαταστημάτων ή εργασιών που παρέχονται ελεύθερα σε άλλο κράτος μέλος από το κράτος καταγωγής. Γίνεται διάκριση μεταξύ υποκαταστήματος ασφαλιστικής και αντασφαλιστικής επιχείρησης, και δίδονται κανόνες που αφορούν τις υποχρεώσεις που έχουν δημιουργηθεί είτε μέσω υποκαταστήματος, είτε με ελεύθερη παροχή υπηρεσιών.

Συγκεκριμένα, στο άρθρο 128 προβλέπεται ότι οι υποχρεώσεις που προέρχονται από συμβάσεις που έχουν συναφθεί από υποκατάστημα ή υπό καθεστώς ελεύθερης παροχής υπηρεσιών, σε ασφαλιστική επιχείρηση που βρίσκεται σε εκκαθάριση, εκπληρώνονται ομοίως με τις υποχρεώσεις που προέρχονται από τις λοιπές ασφαλιστικές συμβάσεις της επιχείρησης αυτής, ανεξάρτητα από την ιθαγένεια ασφαλισμένων και δικαιούχων απαιτήσεων από ασφάλιση.

Αντίστοιχα, στο άρθρο 129 προβλέπεται ότι οι υποχρεώσεις που προέρχονται από συμβάσεις που έχουν συναφθεί από υποκατάστημα ή υπό καθεστώς ελεύθερης παροχής υπηρεσιών, σε αντασφαλιστική επιχείρηση που βρίσκεται σε εκκαθάριση, εκπληρώνονται ομοίως με τις υποχρεώσεις που προέρχονται από τις λοιπές αντασφαλιστικές συμβάσεις της επιχείρησης αυτής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ΄

Υποκαταστήματα ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών επιχειρήσεων τρίτων χωρών

Ενότητα 1

Ανάληψη δραστηριοτήτων

Στο άρθρο 130 ορίζεται το σύνολο των προϋποθέσεων που απαιτούνται προκειμένου ασφαλιστική επιχείρηση τρίτης χώρας να ασκεί πρωτασφάλιση στην Ελλάδα. Επιπλέον διευκρινίζεται ο όρος «υποκατάστημα» και δίνεται εξουσιοδότηση στην Εποπτική Αρχή προκειμένου με απόφασή του Διοικητή αυτής να καθοριστεί το περιεχόμενο της αίτησης για τη χορήγηση της άδειας στην ανωτέρω περίπτωση.

Στο άρθρο 131 ορίζεται το πρόγραμμα δραστηριοτήτων του υποκαταστήματος το οποίο υποβάλλεται στην Εποπτική Αρχή, σύμφωνα με τα οριζόμενα του άρθρου 130.

Στο άρθρο 132 ορίζεται ότι υποκαταστήματα ασφαλιστικής επιχείρησης που είναι εγκατεστημένα στην Ελλάδα και ανήκουν σε αλλοδαπές ασφαλιστικές επιχειρήσεις που δεν έχουν την έδρα τους σε κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν τη δυνατότητα μεταβίβασης, μέρους ή του συνόλου, του χαρτοφυλακίου τους σε ασφαλιστική επιχείρηση με έδρα την Ελλάδα ή άλλο κράτος μέλος. Επιπλέον, στο άρθρο αναφέρονται όλες οι προαπαιτούμενες ενέργειες προκειμένου να εγκριθεί η μεταβίβαση από τις αρμόδιες αρχές.

Στο άρθρο 133 ορίζεται ο τρόπος που η ασφαλιστική ή αντασφαλιστική επιχείρηση τρίτης χώρας με υποκατάστημα στην Ελλάδα α) σχηματίζει και διατηρεί τεχνικές προβλέψεις για την κάλυψη των ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών υποχρεώσεων που αναλαμβάνονται στην Ελλάδα, β) αποτιμά τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις και γ) προσδιορίζει τα ίδια κεφάλαια.

Στο άρθρο 134 ορίζεται το όριο, ο τρόπος υπολογισμού και διάθεσης του ποσού των ιδίων κεφαλαίων υποκαταστημάτων ασφαλιστικών ή αντασφαλιστικών επιχειρήσεων τρίτης χώρας, τα οποία είναι εγκατεστημένα στην Ελλάδα.

Στο άρθρο 135 καθορίζονται τα ευεργετήματα σε επιχείρηση με έδρα σε τρίτη χώρα που έχει ζητήσει ή έχει λάβει άδεια εγκατάστασης υποκαταστήματος από περισσότερα του ενός κράτη μέλη, σε σχέση με τις δραστηριότητές της στην Ελλάδα. Επιπλέον καθορίζεται και η διαδικασία προκειμένου να υποβληθεί η αντίστοιχη αίτηση.

Στο άρθρο 136 καθορίζονται τα άρθρα εφαρμογής σχετικά με Λογιστικά, στοιχεία άσκησης ελέγχου, στατιστικά στοιχεία και επιχειρήσεις σε οικονομική δυσχέρεια κατ' αναλογία.

Στο άρθρο 137 ορίζεται η απαγόρευση άσκησης δραστηριότητας στην Ελλάδα ταυτόχρονα ασφάλισης ζωής και κατά ζημιών, από επιχείρηση με έδρα τρίτη χώρα. Εξαιρέση αναφέρεται σχετικά με υποκαταστήματα που κατά την 1η Ιανουαρίου 1981 ασκούσαν στην Ελλάδα ταυτόχρονα ασφάλισεις ζωής και κατά ζημιών, οι οποίες μπορούν να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους αυτή, υπό συγκεκριμένους κανόνες.

Στο άρθρο 138 καθορίζονται οι υποχρεώσεις που απορρέουν σε περίπτωση ανάκλησης της άδειας λειτουργίας υποκαταστήματος του οποίου η έδρα βρίσκεται σε τρίτη χώρα, για τις οποίες υπόλογη είναι η Εποπτική Αρχή.

Στο άρθρο 139 καθορίζεται ότι η Εποπτική Αρχή μπορεί να εκδίδει αποφάσεις προκειμένου για την προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στο άρθρο 171 της Οδηγίας 2009/138/ΕΚ, που αφορά σε συμφωνίες που συνάπτονται σύμφωνα με τη συνθήκη με μια ή περισσότερες τρίτες χώρες.

Στο άρθρο 140 προβλέπονται ειδικότερες διατάξεις για την εγκατάσταση και λειτουργία στην Ελλάδα υποκαταστημάτων ή πρακτορείων ασφαλιστικών επιχειρήσεων που έχουν έδρα την Ελβετική Συνομοσπονδία, για την άσκηση ασφαλίσεων κατά ζημιών.

Ενότητα 2

Αντασφάλιση

Στο άρθρο 141 καθορίζεται ο τρόπος αντιμετώπισης της ισοδυναμίας του καθεστώτος φερεγγυότητας μιας τρίτης χώρας.

Στο άρθρο 142 καθορίζεται η απαγόρευση ενεχυρίασης περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης για την κάλυψη προβλέψεων σχετικά με μη δεδουλευμένα ασφάλιστρα και εκκρεμείς αποζημιώσεις, για περιπτώσεις όπου η αντασφάλιση παρέχεται από επιχείρηση τρίτου κράτους, του οποίου το νομικό πλαίσιο για τους κανόνες φερεγγυότητας έχει κριθεί ισοδύναμο.

Στο άρθρο 143 ορίζεται ότι η Εποπτική Αρχή διασφαλίζει κατά την άσκηση της εποπτείας της ότι οι αντασφαλιστικές επιχειρήσεις τρίτων χωρών δεν απολαμβάνουν προνομιακής μεταχείρισης έναντι των ελληνικών ή κοινοτικών αντασφαλιστικών επιχειρήσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι΄

Θυγατρικές ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών επιχειρήσεων που διέπονται από το δίκαιο τρίτης χώρας και απόκτηση συμμετοχής από τις επιχειρήσεις αυτές

Στο άρθρο 144 ορίζονται οι υποχρεώσεις ενημέρωσης, από την Εποπτική Αρχή, σχετικά με τη χορήγηση αδειών λειτουργίας σε επιχείρηση άμεσα ή έμμεσα ελεγχόμενη από επιχείρηση με έδρα σε τρίτη χώρα.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

Όροι συμβολαίων πρωτασφάλισης

Στο άρθρο 145 ορίζεται το εφαρμοστέο δίκαιο των ασφαλιστηρίων συμβολαίων, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) 593/2008 και παρέχονται ειδικότερες διατάξεις για τις υποχρεωτικές ασφαλίσεις.

Στο άρθρο 146 καθορίζεται, αναφορικά με τις υποχρεωτικές ασφαλίσεις, η υποχρεωτική έκδοση βεβαίωσης ασφάλισης στην οποία περιλαμβάνεται δήλωση της ασφαλιστικής επιχείρησης ότι η σύμβαση ασφάλισης πληροί τις ειδικές διατάξεις που διέπουν τη συγκεκριμένη υποχρεωτική ασφάλιση. Επιπλέον, διασφαλίζεται η απόδοση των εισπραττομένων ασφαλίσεων από κάθε νομικό ή

φυσικό πρόσωπο για λογαριασμό της ασφαλιστικής επιχείρησης μέχρι το τέλος εκάστης εβδομάδος.

Στο άρθρο 147 προβλέπεται η αρμοδιότητα της εποπτικής αρχής να απαγορεύει τη δραστηριότητα επιχειρήσεων στην περίπτωση που αυτή αντιβαίνει στο δημόσιο συμφέρον.

Στα άρθρα 148 και 149 ορίζεται ότι η κατάρτιση των τιμολογίων που χρησιμοποιούν οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις που λειτουργούν στην Ελλάδα, είτε με καθεστώς εγκατάστασης είτε με καθεστώς ελεύθερης παροχής υπηρεσιών, είναι ελεύθερη και γίνεται σύμφωνα με τις τεchnοοικονομικές ανάγκες της κάθε επιχείρησης. Επιπλέον, προβλέπεται ότι δεν υφίσταται υποχρεωτική κοινοποίηση ή προηγούμενη έγκριση των γενικών και ειδικών όρων των συμβάσεων ασφάλισης, πλην εξαιρέσεων στο πλαίσιο γενικού ελέγχου τιμών.

Στα άρθρα 150 και 152 προβλέπεται η ελάχιστη προσυμβατική ενημέρωση που οφείλουν να παρέχουν οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις κατά ζημιών στους αντισυμβαλλόμενους τους, ενώ καθορίζονται επιπλέον υποχρεωτικές ενημερώσεις στην περίπτωση ασφάλισης κατά ζημιών υπό καθεστώς ελεύθερης εγκατάστασης ή υπό καθεστώς ελεύθερης παροχής υπηρεσιών.

Στα άρθρα 153 και 154 προβλέπεται η ελάχιστη προσυμβατική ενημέρωση που οφείλουν να παρέχουν οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις ζωής στους αντισυμβαλλόμενους τους. Περαιτέρω, ορίζεται ότι οι αντισυμβαλλόμενοι συμβάσεων ατομικής ασφάλισης ζωής διαθέτουν προθεσμία υπαναχώρησης τριάντα ημερών από τη στιγμή που πληροφορήθηκαν τη σύναψη της σύμβασης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

Διατάξεις για ασφαλίσεις κατά ζημιών

Ενότητα 1

Γενικές Διατάξεις

Στο άρθρο 154 προβλέπεται ότι οι γενικοί και οι ειδικοί όροι των ασφαλιστηρίων δεν περιλαμβάνουν όρους οι οποίοι προβλέπουν ιδιαίτερες περιπτώσεις ή συνθήκες καθοριζόμενες κατά περίπτωση και σε ατομική βάση για την κάλυψη του κινδύνου.

Ενότητα 2

Ευρωπαϊκή Συνασφάλιση

Στα άρθρα 155 έως 160 καθορίζονται στα άρθρα αυτά ευνοϊκότερες διατάξεις για τις περιπτώσεις συνασφάλισης, στις οποίες όλες οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις εδρεύουν σε κράτη μέλη.

Ενότητα 3

Ασφάλιση νομικής προστασίας

Στα άρθρα 161 έως 165 προβλέπονται ειδικότερες διατάξεις αναφορικά με την ασφάλιση νομικής προστασίας, η οποία υπάγεται στον Κλάδο 17 της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του νόμου, και μάλιστα ως προς τα θέματα διαχείρισης των αξιώσεων αποζημίωσης, διαιτησίας και σύγκρουσης συμφερόντων.

Ενότητα 4

Ασφάλιση Υγείας

Στο άρθρο 166 προβλέπονται ειδικότερες διατάξεις αναφορικά με την ασφάλιση υγείας και τις καλύψεις που μπορούν να ενταχθούν σε αυτήν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

Ειδικές διατάξεις για την ασφάλιση ζωής

Στο άρθρο 167 καθορίζεται ότι τα ασφάλιστρα για τις νέες ασφαλιστικές δραστηριότητες πρέπει να είναι επαρκή, βάσει λογικών αναλογιστικών υποθέσεων, ώστε η επιχείρηση ασφάλισης ζωής να είναι σε θέση να εκπληρώνει όλες τις υποχρεώσεις της, και ιδίως την υποχρέωση σύστασης επαρκών τεχνικών αποθεματικών και δίδονται λεπτομέρειες για την τεκμηρίωση της επάρκειας αυτής προς την εποπτική αρχή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

Ειδικοί κανόνες για την αντασφάλιση

Στα άρθρα 168 και 169 δίδεται ο ορισμός και τα ειδικότερα στοιχεία της αντασφάλισης πεπερασμένου κινδύνου. Καθορίζονται τα απαραίτητα συστήματα εσωτερικού ελέγχου στις επιχειρήσεις που ασκούν την αντασφάλιση αυτή. Επιπλέον, αναφορικά με τον Φορέα Ειδικού Σκοπού, προϋποτίθεται η έγκριση της Εποπτικής Αρχής, αλλά και η ανταλλαγή πληροφοριών με εποπτικές αρχές άλλων κρατών μελών σε περιπτώσεις κατά τις οποίες ο φορέας ειδικού σκοπού ο οποίος αναλαμβάνει κίνδυνο από μια ασφαλιστική ή αντασφαλιστική επιχείρηση βρίσκεται σε διαφορετικό κράτος μέλος από την ασφαλιστική ή αντασφαλιστική επιχείρηση.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΕ ΟΜΙΛΟ

Σκοπός της Οδηγίας 2009/138/ΕΚ που ενσωματώνεται, και περαιτέρω του σχεδίου νόμου, είναι να θεσπισθούν συντονισμένοι κανόνες σχετικά με την εποπτεία των ασφαλιστικών ομίλων, χάριν της ομαλής λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς. Ειδικότερα, είναι αναγκαίο για τις αρμόδιες αρχές που ασκούν εποπτεία επί ασφαλιστικής ή αντασφαλιστικής επιχείρησης, συμπεριλαμβανομένων και των εταιρειών ασφαλιστικών συμμετοχών μικτής δραστηριότητας, να προβαίνουν σε πιο τεκμηριωμένη εκτίμηση της χρηματοοικονομικής κατάστασής της, μέσω των μέτρων άσκησης εποπτείας στο πλαίσιο ομίλου. Αντικατοπτρίζεται, στις διατάξεις του παρόντος μέρους, ένα καινοτόμο μοντέλο εποπτείας στο πλαίσιο του οποίου ανατίθεται βασικός ρόλος σε έναν επόπτη ομίλου, ενώ παράλληλα αναγνωρίζεται και διατηρείται ο σημαντικός ρόλος του μεμονωμένου επόπτη. Ταυτόχρονα, οι εξουσίες και οι ευθύνες των εποπτών συμβαδίζουν με την υποχρέωση λογοδοσίας τους.

Καταρχάς, με τις διατάξεις του παρόντος μέρους σκοπείται ο καθορισμός εκείνων των επιχειρήσεων που υπάγονται στο πεδίο της εποπτείας σε επίπεδο ομίλου, με στόχο η εποπτεία να ασκείται στο επίπεδο της τελευταίας μητρικής επιχείρησης που έχει την έδρα της στον ευρωπαϊκό χώρο. Όμως, δεδομένου ότι η εξατομικευμένη εποπτεία των ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών επιχειρήσεων παραμένει βασική αρχή της εποπτείας στον ασφαλιστικό τομέα, επιτρέπεται στα κράτη μέλη να ασκούν εποπτεία σε επίπεδο ομίλου σε περιορισμένο αριθμό κατώτερων επιπέδων, εφόσον αυτό κρίνεται απαραίτητο. Κρίσιμη, δε, θεωρείται η καλή συνεργασία των εποπτικών αρχών όλων των κρατών μελών στα οποία εδρεύουν επιχειρήσεις του ομίλου, με πρόσβαση σε πληροφορίες που είναι διαθέσιμες στις άλλες αρχές εποπτείας και δυναμική συμμετοχή στη διαδικασία λήψης αποφάσεων. Περαιτέρω, συνεργασία απαιτείται και με τις εποπτικές αρχές επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται σε άλλους χρηματοπιστωτικούς κλάδους, προκειμένου να επιτυγχάνεται η σύγκλιση των αντίστοιχων αποφάσεών τους και η στενή συνεργασία για τη διεκπεραίωση των εποπτικών δραστηριοτήτων τους στο πλαίσιο του ομίλου με εναρμονισμένα κριτήρια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

Εποπτεία ομίλου: Ορισμοί, περιπτώσεις εφαρμογής, πεδίο εφαρμογής και επίπεδα

Ενότητα 1

Ορισμοί

Στο άρθρο 170, για διευκόλυνση της κατανόησης του νόμου, δίδονται συγκεντρωμένοι στο άρθρο αυτό οι ορισμοί που αφορούν ειδικώς την εποπτεία ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών επιχειρήσεων που ανήκουν σε όμιλο. Για πρώτη φορά δίδεται ο ορισμός του «ομίλου» επιχειρήσεων, όπως και ο ορισμός

«κολλεγίου εποπτικών αρχών». Ιδιαίτερη σημασία έχει ο ορισμός της «εταιρείας ασφαλιστικών συμμετοχών», όρος που προτιμήθηκε ως πιο ορθός σε σχέση με τον προϋφιστάμενο όρο «ασφαλιστική εταιρεία χαρτοφυλακίου». Αντιστοίχως, ο ορισμός της «εταιρείας ασφαλιστικών συμμετοχών μικτής δραστηριότητας» προτιμήθηκε ως πιο ορθός έναντι του προϋφιστάμενου «ασφαλιστική εταιρεία χαρτοφυλακίου μικτής δραστηριότητας», προκειμένου να μην υπάρχουν παρερμηνείες ως προς τη φύση της εταιρείας, η οποία βεβαίως δεν είναι ασφαλιστική. Αντιθέτως, ο όρος «μικτή χρηματοοικονομική εταιρεία συμμετοχών» (ΜΧΕΣ) διατηρήθηκε λόγω της συχνής αναφοράς σε αυτόν στην κείμενη νομοθεσία, ιδίως δε στον Ν. 3455/2006.

Ενότητα 2

Περιπτώσεις και πεδίο εφαρμογής

Στα άρθρα 171 και 172 καθορίζονται το πεδίο εφαρμογής και οι περιπτώσεις της εποπτείας ομίλου. Στα άρθρα αυτά γίνεται αναφορά στον θεσμό της αρχής εποπτείας του ομίλου, οπότε προβλέπονται ειδικώς αρμοδιότητες για την Εποπτική Αρχή όταν έχει τον ρόλο αυτόν.

Ενότητα 3

Επίπεδα

Στα άρθρα 173 έως 175 καθορίζεται η δομή των ομίλων σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, και χαρακτηρίζεται η τελική εταιρεία ομίλου. Διευκρινίζεται η δυνατότητα τυχόν επιμέρους συμφωνιών μεταξύ των εποπτικών αρχών των εθνικών υπο-ομίλων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

Χρηματοοικονομική θέση

Ενότητα 1

Φερεγγυότητα Ομίλου

Τμήμα 1

Γενικές Διατάξεις

Στα άρθρα 176 και 177 τίθενται οι βασικές αρχές για την εποπτεία της φερεγγυότητας ομίλου, οι σχετικές απαιτήσεις ως προς τα διαθέσιμα επιλέξιμα κεφάλαια στον όμιλο και τη συχνότητα των σχετικών υπολογισμών.

Τμήμα 2

Επιλογή της μεθόδου υπολογισμού της φερεγγυότητας

Στα άρθρα 178 έως 182 καθορίζονται οι βασικές αρχές υπολογισμών και αποτίμησης των κεφαλαιακών απαιτήσεων σε επίπεδο ομίλου. Επιπλέον αναλύονται οι ειδικές περιπτώσεις για τον διπλό υπολογισμό των επιλέξιμων ιδίων κεφαλαίων και τη διαγραφή ενδοομιλικής δημιουργίας κεφαλαίου.

Στα άρθρα 183 έως 187 αναφέρεται αναλυτικά η εφαρμογή μεθόδων υπολογισμού σε συνδεδεμένες ασφαλιστικές και ανασφαλιστικές επιχειρήσεις, ενδιάμεσες εταιρείες ασφαλιστικών συμμετοχών, συνδεδεμένες ασφαλιστικές και ανασφαλιστικές επιχειρήσεις τρίτων χωρών και συνδεδεμένα πιστωτικά ιδρύματα, εταιρείες επενδύσεων και χρηματοδοτικά ιδρύματα. Μάλιστα, για το ειδικότερο ζήτημα της εποπτείας της ασφάλισης και ανασφάλισης τρίτων χωρών προβλέπεται η δυνατότητα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να λαμβάνει δεσμευτικές αποφάσεις σχετικά με την ισοδυναμία καθεστώτων φερεγγυότητας τρίτων χωρών, προκειμένου να διασφαλίζεται η εναρμονισμένη προσέγγιση στον προσδιορισμό και την αξιολόγηση της ισοδυναμίας της εποπτείας αυτής.

Τμήμα 4

Μέθοδοι υπολογισμού

Στα άρθρα 188 έως 191 καθορίζονται οι μέθοδοι υπολογισμού της φερεγγυότητας του ομίλου. Ως βασική μέθοδος προκρίνεται αυτή που πραγματοποιείται στη βάση των ενοποιημένων λογαριασμών, ενώ ως δεύτερη εναλλακτική είναι η μέθοδος αφαίρεσης και άθροισης. Επίσης καθορίζονται οι προϋποθέσεις για εσωτερικά υποδείγματα και πρόσθετες κεφαλαιακές απαιτήσεις του ομίλου.

Τμήμα 5

Εποπτεία φερεγγυότητας ομίλου ασφαλιστικών και ανασφαλιστικών επιχειρήσεων που είναι θυγατρικές εταιρείες ασφαλιστικών συμμετοχών ή μικτής χρηματοοικονομικής εταιρείας συμμετοχών

Στο άρθρο 192 καθορίζεται η εποπτεία φερεγγυότητας ομίλου ασφαλιστικών και ανασφαλιστικών επιχειρήσεων που είναι θυγατρικές εταιρείες ασφαλιστικών συμμετοχών ή μικτής χρηματοοικονομικής εταιρείας συμμετοχών.

Τμήμα 6

Εποπτεία φερεγγυότητας ομίλου για ομίλους με κεντρική διαχείριση κινδύνου

Στα άρθρα 193 έως 198 προβλέπονται αυξημένες αρμοδιότητες της αρχής εποπτείας ομίλου σε σχέση με τον επόπτη του κράτους μέλους υποδοχής, σε

περιπτώσεις που οι όμιλοι εφαρμόζουν κεντρική διαχείριση κινδύνων. Καθορίζονται, δε, οι αντίστοιχες κεφαλαιακές απαιτήσεις φερεγγυότητας.

Ενότητα 2

Συγκέντρωση κινδύνων και συναλλαγές εντός του ομίλου

Στα άρθρα 199 και 200 καθορίζονται οι τρόποι άσκησης εποπτείας συγκέντρωσης κινδύνων και συναλλαγών στο εσωτερικό ομίλου.

Ενότητα 3

Διαχείριση κινδύνων και εσωτερικός έλεγχος

Στο άρθρο 201 καθορίζονται οι τρόποι άσκησης εποπτείας του συστήματος διακυβέρνησης ομίλου. Ειδικότερα, οι συγκεντρώσεις κινδύνου και οι συναλλαγές στο εσωτερικό του ομίλου μπορούν να επηρεάσουν τη χρηματοοικονομική κατάσταση των ασφαλιστικών ή αντασφαλιστικών επιχειρήσεων. Συνεπώς, η εποπτεία ασκείται επί συγκεντρώσεων κινδύνου και συναλλαγών στο εσωτερικό του ομίλου, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση των σχέσεων μεταξύ τόσο ρυθμιζόμενων όσο και μη ρυθμιζόμενων οντοτήτων, συμπεριλαμβανομένων ασφαλιστικών εταιρειών χαρτοφυλακίου και ασφαλιστικών εταιρειών μεικτής δραστηριότητας. Συμπεριλαμβάνει, δε, τα κατάλληλα μέτρα στο επίπεδο της ασφαλιστικής ή αντασφαλιστικής επιχείρησης, οσάκις η φερεγγυότητά της υπονομεύεται ή ενδέχεται να υπονομευθεί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

Μέτρα για τη διευκόλυνση της εποπτείας του ομίλου

Στα άρθρα 202 έως 214 καθορίζεται η έννοια της αρχής εποπτείας ομίλου, καθώς και το σύστημα των κολλεγίων εποπτικών αρχών. Διευκρινίζονται τα καθήκοντα και τα δικαιώματα της αρχής εποπτείας ομίλου, καθώς επίσης και οι εξουσίες συντονισμού και λήψης αποφάσεων. Επίσης, για την καλύτερη λειτουργία των κολλεγίων εποπτικών αρχών, δίνονται οδηγίες για τη συνεργασία και τις ανταλλαγές πληροφοριών, για τις διαβουλεύσεις και τυχόν αιτήματα πληροφοριών μεταξύ των εποπτικών αρχών. Ιδιαίτερη μνεία γίνεται στο απόρρητο των πληροφοριών, αλλά και στην πρόσβαση σε πληροφορίες. Τέλος, προβλέπονται γνωστοποιήσεις πληροφοριών σχετικά με τη διάρθρωση, τη διοίκηση, τη φερεγγυότητα και την οικονομική κατάσταση του ομίλου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

Τρίτες χώρες

Στα άρθρα 215 έως 218 γίνεται αναλυτική αναφορά στον τρόπο άσκησης της εποπτείας ομίλου όταν η μητρική επιχείρηση βρίσκεται εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης. Συγκεκριμένα, οι ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές επιχειρήσεις που ανήκουν σε όμιλο επικεφαλής του οποίου είναι επιχείρηση που έχει την έδρα της εκτός της

ένωσης υπόκεινται σε ισοδύναμες και κατάλληλες ρυθμίσεις εποπτείας σε επίπεδο ομίλου. Εξ αυτού του λόγου προβλέπεται διαφάνεια των κανόνων και ανταλλαγή πληροφοριών με τις αρχές τρίτων χωρών κάθε φορά που αυτό είναι απαραίτητο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

Εταιρείες ασφαλιστικών συμμετοχών μικτής δραστηριότητας

Στο άρθρο 219 καθορίζεται λεπτομερώς η εποπτεία ενδοομιλικών συναλλαγών μεταξύ ασφαλιστικών ή αντασφαλιστικών επιχειρήσεων, η μητρική των οποίων είναι εταιρεία ασφαλιστικών συμμετοχών μικτής δραστηριότητας.

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΕΞΥΓΙΑΝΣΗ ΚΑΙ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

Πεδίο εφαρμογής και ορισμοί

Τα άρθρα 220 - 248 είναι σε κάποιο βαθμό μεταφορά των διατάξεων του ν.δ. 400/1970 περί εξυγίανσης και εκκαθάρισης και σε κάποιο βαθμό, ιδίως το σκέλος της εκκαθάρισης, ενσωμάτωση της οδηγίας.

Το άρθρο 220 ορίζει το πεδίο εφαρμογής των διατάξεων περί εξυγίανσης και εκκαθάρισης, το οποίο είναι, αφενός οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις με έδρα την Ελλάδα, αφετέρου τα υποκαταστήματα στην Ελλάδα των ασφαλιστικών επιχειρήσεων τρίτων χωρών και κατά τρίτον τα υποκαταστήματα σε τρίτες χώρες των ασφαλιστικών επιχειρήσεων με έδρα την Ελλάδα, εφόσον δεν προβλέπεται διαφορετικά από το δίκαιο της χώρας που βρίσκεται το υποκατάστημα.

Στο άρθρο 221 δίδονται οι ορισμοί που αφορούν το Τέταρτο Μέρος του παρόντος σχετικά με την εξυγίανση και την εκκαθάριση ασφαλιστικών επιχειρήσεων. Γίνεται αναφορά και στην «κοινή εκκαθάριση», κατ' αντιδιαστολή με την ασφαλιστική, καθώς, ναι μεν στην εθνική νομοθεσία, η κοινή εκκαθάριση δεν ρυθμίζεται από τον παρόντα νόμο, πλην όμως γίνεται αναφορά και στις εκκαθαρίσεις επιχειρήσεων με έδρα άλλα κράτη μέλη, στα οποία τέτοια διάκριση μεταξύ ασφαλιστικής και κοινής εκκαθάρισης δεν υφίσταται και συνεπώς εκείνες οι εκκαθαρίσεις δεν μπορούν να αναφέρονται ως «ασφαλιστικές», παρά το ότι αφορούν την εκκαθάριση του ασφαλιστικού χαρτοφυλακίου. Ο Επίτροπος, ο οποίος σύμφωνα με το Ν.Δ. 400/1970 (άρθρα 2^α περ. λ' και λβ', 6δ, 9^α, 9β, 12β, 17γ παρ. 9, και 20^α) διεκπεραίωσε όλες τις διαδικασίες εξυγίανσης των ασφαλιστικών επιχειρήσεων, βασιζόμενος στο μοντέλο του Επιτρόπου της εκκαθάρισης πιστωτικών ιδρυμάτων, ονομάζεται πλέον για λόγους σαφήνειας «Διαχειριστής». Τόσο ο Διαχειριστής, όσο και ο Εκκαθαριστής ασφαλιστικής εκκαθάρισης δύνανται πλέον να είναι νομικά ή φυσικά πρόσωπα, καθώς αυτό υπαγορεύεται από το νέο πλαίσιο εποπτείας των ασφαλιστικών επιχειρήσεων και τα μεγέθη τους.

Επίσης, στον ορισμό της «Απαίτησης από ασφάλιση» συμπεριλαμβάνονται, εκτός των άλλων, αφενός τα μη δεδουλευμένα ασφάλιστρα και αφετέρου τα ποσά που αποθεματοποιούνται για τους ασφαλισμένους, όταν δεν έχουν ακόμη καταστεί γνωστά ορισμένα στοιχεία της οφειλής. Λύνεται, έτσι, η διαφωνία που είχε προκύψει ως προς τις διατάξεις του Ν.Δ. 400/70 αναφορικά με το θέμα αυτό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

Μέτρα εξυγίανσης

Ειδικότερα στα άρθρα 222 – 234 ρυθμίζονται θέματα λήψης διοικητικών μέτρων από την εποπτική αρχή με σκοπό είτε την αντιμετώπιση προβλημάτων προληπτικής εποπτείας είτε την εξυγίανση των ασφαλιστικών επιχειρήσεων.

Στο άρθρο 222 περιγράφεται το εφαρμοζόμενο δίκαιο στην περίπτωση λήψης μέτρων εξυγίανσης. Για λόγους ασφάλειας του δικαίου και καλύτερης διασφάλισης των δικαιούχων από ασφάλιση, εάν πρόκειται για ασφαλιστική επιχείρηση εγκατεστημένη στην Ελλάδα, συμπεριλαμβανομένων των υποκαταστημάτων της σε άλλες χώρες υποδοχής, καθώς και για υποκατάστημα στην Ελλάδα τρίτης χώρας, τότε το εφαρμοστέο δίκαιο είναι το Ελληνικό και η αρμόδια αρχή ως προς τα μέτρα εξυγίανσης είναι αποκλειστικά η Εποπτική Αρχή, πλην των περιπτώσεων που αντιμετωπίζουν ειδικότερα τα άρθρα του κεφαλαίου αυτού. Αντιστοίχως, για ασφαλιστικές επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένες σε άλλο κράτος μέλος καταγωγής, εφαρμοστέο δίκαιο είναι εκείνο του ως άνω κράτους, ενώ αρμόδια αρχή είναι η αρχή του ιδίου κράτους. Και στις δύο περιπτώσεις, τα μέτρα εξυγίανσης παράγουν αποτελέσματα ταυτόχρονα παντού και χωρίς να απαιτούνται περαιτέρω διατυπώσεις.

Στο άρθρο 223 αναφέρονται οι προϋποθέσεις και τα κριτήρια που λαμβάνονται υπόψη από την Εποπτική Αρχή για την υιοθέτηση μέτρων εξυγίανσης και την επιλογή των καταλληλότερων από αυτά, για λόγους σαφήνειας και πληρότητας δικαίου. Δεν εντάσσονται σε σύστημα μέτρων που κλιμακώνονται με βάση τη βαρύτητα των συνεπειών τους, αλλά αποτελούν μέσα με τα οποία ο νόμος εξοπλίζει την εποπτική αρχή προκειμένου τα αρμόδια όργανα να αντιμετωπίσουν προβλήματα ασφαλιστικών επιχειρήσεων και να αποτρέψουν την μετάπτωσή τους σε συστημικό κίνδυνο, ήτοι σε πρόβλημα της χρηματοπιστωτικής αγοράς συνολικά. Τα μέσα αυτά διαφοροποιούνται για να αντιστοιχούν και να είναι προσαρμοσμένα σε διαφορετικής φύσης και τάξεως προβλήματα και συνθήκες, ανήκει δε στη διακριτική ευχέρεια της εποπτικής αρχής να λάβει το μέτρο, το οποίο με τις υφιστάμενες σε κάθε περίπτωση συνθήκες, κρίνεται ως προσφορότερο. Τα μέτρα αυτά, επαφίενται στην κρίση της εποπτικής αρχής, η οποία επιλέγει το κατάλληλο ανά περίπτωση λαμβάνοντας υπόψη τα κριτήρια που θέτει ο νόμος.

Στο άρθρο 224 προβλέπονται οι περιπτώσεις κατά τις οποίες η Εποπτική Αρχή δύναται να διορίσει διαχειριστή σε ασφαλιστική επιχείρηση, με απώτερο σκοπό την εξυγίανση της επιχείρησης ή την προετοιμασία της για θέση σε ασφαλιστική εκκαθάριση. Η ασφαλιστική επιχείρηση μπορεί και η ίδια να ζητήσει διορισμό διαχειριστή, αλλά ο διορισμός παραμένει, σε κάθε περίπτωση, αποφασιστική

αρμοδιότητα της Εποπτικής Αρχής. Για την επιλογή του κατάλληλου προσώπου τίθενται τα γνωστά και από το Καταστατικό της Τράπεζας της Ελλάδος κριτήρια του αναγνωρισμένου κύρους και της ανάλογης επαγγελματικής εμπειρίας. Η απόφαση της Εποπτικής Αρχής για το διορισμό προβλέπεται να κοινοποιείται αμελλητί, ώστε η ανάληψη των καθηκόντων να είναι άμεση, από της κοινοποίησης δε δεν νοούνται νόμιμες πράξεις του πιστωτικού ιδρύματος χωρίς τη σύμπραξη του διαχειριστή. Η δράση του διαχειριστή είναι ευρέως καθορισμένη προς όφελος της ασφαλιστικής επιχείρησης και του χρηματοπιστωτικού συστήματος εν γένει, μπορεί δε να φτάνει, όμως όχι αναγκαστικά αλλά κατ' επιλογήν της Εποπτικής Αρχής, έως την ανάληψη της διοίκησης της επιχείρησης. Ο διαχειριστής εποπτεύεται και ελέγχεται καθ' όλη την εκτέλεση των καθηκόντων του από την Εποπτική Αρχή, δέχεται οδηγίες και του επιβάλλονται κανόνες από αυτήν, ενώ είναι δυνατόν, ανά περίπτωση, η Εποπτική Αρχή να απαιτεί την εκ μέρους της έγκριση ορισμένων –εκ των προτέρων καθορισμένων– αποφάσεων του. Η θητεία του διαχειριστή είναι κατά γενικό κανόνα δωδεκάμηνη, με δυνατότητα εξαμήνης παράτασης με απόφαση της Εποπτικής Αρχής, με ανώτατη συνολική διάρκεια παρατάσεων τους τριάντα έξι μήνες, εκτός από την περίπτωση του διορισμού λόγω αμφισβήτησης του διοικητικού συμβουλίου, οπότε η θητεία του είναι από τρεις έως έξι μήνες, επίσης με δυνατότητα παράτασης. Στόχος της ρύθμισης είναι να θέσει ένα πλαίσιο δράσης στην εποπτική αρχή, η οποία λαμβάνει τις σχετικές αποφάσεις, αλλά και στον διαχειριστή, ο οποίος, μέσα στα χρονικά και πρακτικά αυτά όρια, αναλαμβάνει να υλοποιήσει τις αποφάσεις αυτές.

Στο άρθρο 225 περιγράφονται οι αρμοδιότητες και τα καθήκοντα του διαχειριστή, τόσο ως προς την Εποπτική Αρχή, όσο και ως προς την υπό εξυγίανση επιχείρηση. Για λόγους διαφάνειας και καλύτερης οργάνωσης των διαδικασιών εξυγίανσης, προβλέπονται μια σειρά από εκθέσεις τις οποίες υποχρεούται να συντάσσει ο διαχειριστής, αλλά και οι δυνατότητες που του δίδονται ως προς τον εξωπορισμό, τη συνεργασία του με τους εργαζόμενους και τη διοίκηση της υπό εξυγίανση επιχείρησης, τις σχέσεις του με άλλες εποπτικές αρχές, κ.λπ.

Ειδικότερα, ο διαχειριστής υποχρεούται να υποβάλει στην Εποπτική Αρχή, μέσα σε 30 ημέρες από το διορισμό του, έκθεση απογραφής των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού της ασφαλιστικής επιχείρησης και επίσης, μέσα σε 60 ημέρες, αν δεν ορίσει άλλο χρόνο η Εποπτική Αρχή, εκθέσεις περιγραφής των προοπτικών της επιχείρησης και προτάσεων βελτιωτικής δράσης, καθώς και μια εκτίμηση για τα αποτελέσματα που θα επιφέρει τυχόν θέση της επιχείρησης σε εκκαθάριση. Δύναται, εφόσον είναι αναγκαίο για την εκτέλεση των καθηκόντων του, να ζητά, υπό τις προϋποθέσεις του νόμου, τη συνδρομή των αστυνομικών αρχών και να υποβοηθείται από εξωτερικούς συμβούλους της δικής του επιλογής. Λόγω των διευρυμένων αρμοδιοτήτων του διαχειριστή, ιδίως σε σχέση με την επιβολή και εφαρμογή των μέτρων εξυγίανσης, κρίνεται αναγκαία η διάκριση των ενεργειών του ανάλογα με τη φύση τους. Έτσι όταν ο διαχειριστής συμπράττει με τη διοίκηση της ασφαλιστικής επιχείρησης ή την αντικαθιστά θεωρείται εταιρικό όργανο. Όταν επιβάλλει τα μέτρα εξυγίανσης των άρθρων 227 και 228, θεωρείται διοικητικό όργανο.

Στο άρθρο 226 προβλέπεται η δυνατότητα της Εποπτικής Αρχής είτε να αντικαταστήσει τον διαχειριστή, εφόσον το κρίνει απαραίτητο, είτε να τον παύσει, εφόσον ολοκληρώθηκε το έργο του είτε να θέσει την επιχείρηση σε ασφαλιστική εκκαθάριση. Στην περίπτωση εκκαθάρισης, πάντως, προβλέπεται ότι υπάρχει η δυνατότητα συνέχισης μέτρων εξυγίανσης και συνεπώς της δραστηριοποίησης του διαχειριστή, τα οποία δεν παύουν αυτοδικαίως, καθώς κάτι τέτοιο θα οδηγούσε σε αδιέξοδο την ασφαλιστική επιχείρηση. Έτσι, εάν για παράδειγμα έχει εφαρμοστεί στην επιχείρηση αναστολή πληρωμών, αυτό το μέτρο θα πρέπει να συνεχίσει να ισχύει και κατά τον χρόνο που η εταιρεία βρίσκεται σε ασφαλιστική εκκαθάριση.

Στο άρθρο 227 προβλέπεται η αύξηση κεφαλαίου ως μέτρο εξυγίανσης μιας ασφαλιστικής επιχείρησης, με προφανή σκοπό τη βελτίωση της εξασφάλισης των δικαιωμάτων των πιστωτών και αντισυμβαλλομένων της επιχείρησης. Το μέτρο αυτό διαφοροποιείται από την αύξηση των τεχνικών προβλέψεων ως μέτρο προληπτικής εποπτείας, που διατάσσεται από την Εποπτική Αρχή σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 67. Η αύξηση όμως συσχετίζεται με τους υπολογισμούς για τη φερεγγυότητα της επιχείρησης του Πρώτου Μέρους του νόμου. Η αύξηση κεφαλαίου διενεργείται με είτε με εντολή της εποπτικής αρχής προς τη διοίκηση της ασφαλιστικής επιχείρησης, είτε με απόφαση διαχειριστή που τοποθετείται στην επιχείρηση και εφαρμόζει σχετική εντολή της Εποπτικής Αρχής. Σημειωτέον, μάλιστα, ότι ένας από τους λόγους διορισμού διαχειριστή είναι ακριβώς η μη συμμόρφωση της διοίκησης της επιχείρησης στην εντολή της εποπτικής αρχής για αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου. Στόχος είναι η ταχεία ανταπόκριση στις κεφαλαιακές ανάγκες της ασφαλιστικής επιχείρησης, όπως αυτές διαπιστώνονται από την Εποπτική Αρχή.

Η υποχρεωτική μεταβίβαση χαρτοφυλακίου, η οποία αναλύεται στο άρθρο 228, αποτελεί ένα σοβαρό μέτρο εξυγίανσης, που αποδεικνύεται απαραίτητο σε περιπτώσεις που η επιχείρηση δείχνει να οδηγείται σε αφερεγγυότητα και λαμβάνεται κατόπιν απόφασης της Εποπτικής Αρχής. Τίθενται τα κριτήρια και οι όροι της μεταβίβασης, που, παρά το ότι βασίζεται στο άρθρο 28 του νόμου, ταυτόχρονα διαφοροποιείται κάπως από αυτό. Τα χαρτοφυλάκια μεταβιβάζονται από την ίδια την ασφαλιστική επιχείρηση, είτε από το διοικητικό συμβούλιό της είτε, σε περίπτωση άρνησής του να συμμορφωθεί προς την ως άνω απόφαση, από διαχειριστή που ορίζει η Εποπτική Αρχή. Η μεταβίβαση γίνεται προς άλλη ασφαλιστική επιχείρηση, όπως καθορίζεται στο άρθρο 28. Με το μέτρο αυτό σκοπείται η μεταβιβαστική εξυγίανση χαρτοφυλακίου της ασφαλιστικής επιχείρησης, με τα σχετικά δικαιώματα, υποχρεώσεις και συμβατικές σχέσεις να μεταφέρονται σε υγιή επιχείρηση, ενώ η ίδια η ασφαλιστική επιχείρηση λαμβάνει αντίστοιχο αντάλλαγμα, εφόσον αυτό προκύπτει. Καθώς δε οι τυχόν μεταφερόμενες σε άλλη ασφαλιστική επιχείρηση απαιτήσεις από ασφάλιση δεν κινδυνεύουν καταρχάς, λόγω της φερεγγυότητας του εκδοχέα, η οποία ελέγχεται από την εποπτική αρχή ως όρος για τη μεταβίβαση, δεν συντρέχει οποιαδήποτε συμμετοχή ή επιβάρυνση εγγυητικού σχήματος, είτε του Επικουρικού είτε του Εγγυητικού Κεφαλαίου. Διαφυλάσσονται, τέλος, τα δικαιώματα τρίτων, τα οποία, εάν συντρέχει περίπτωση, ακολουθούν το μεταβιβαζόμενο περιουσιακό στοιχείο.

Στο άρθρο 229 προβλέπεται ως μέτρο εξυγίανσης η αναστολή πληρωμών. Σημειώνεται ότι η αναστολή πληρωμών αποτελεί μέτρο εξυγίανσης και στη νομοθεσία της εξυγίανσης των πιστωτικών ιδρυμάτων ήδη από το 2006. Εντάχθηκε στην ιδιωτικοασφαλιστική νομοθεσία με τροποποίηση του Ν.Δ. 400/70 το 2011 και παρόλο που δεν έχει ενεργοποιηθεί έως σήμερα, όπως και το πλαίσιο της εξυγίανσης των ασφαλιστικών επιχειρήσεων γενικώς, είναι ένα δραστικό μέτρο που σκοπό έχει την διάσωση, κατά το δυνατόν, της ασφαλιστικής επιχείρησης ή την προετοιμασία της για θέση της σε ασφαλιστική εκκαθάριση. Με απόφαση της Εποπτικής Αρχής και χάριν προστασίας των δικαιούχων από ασφάλιση της ασφαλιστικής επιχείρησης, δίνεται παράταση του χρόνου εκπλήρωσης ορισμένων ή του συνόλου των υποχρεώσεων της ασφαλιστικής επιχείρησης, με παράλληλη προσαρμογή του μέγιστου επιτρεπτού χρονικού διαστήματος παράτασης. Περαιτέρω, ορίζεται ότι κατά τη διάρκεια της ως άνω απόφασης αναστέλλονται οι ατομικές διώξεις κατά της ασφαλιστικής επιχείρησης, ενώ αποσαφηνίζεται ότι η αναστολή πληρωμών δεν ισχύει για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων της ασφαλιστικής επιχείρησης που πηγάζουν από συναλλαγές σε χρηματοπιστωτικά μέσα που συνάπτονται σε κεφαλαιαγορές ή / και αγορές χρήματος. Η απόφαση αφορά και πιστωτές της ασφαλιστικής επιχείρησης, περιλαμβανομένων και των φορέων κοινωνικής ασφάλισης, εάν τούτο κριθεί σκόπιμο από την Εποπτική Αρχή.

Στο άρθρο 230 προβλέπεται ως μέτρο εξυγίανσης η δυνατότητα της εποπτικής αρχής να αποφασίσει τη μείωση του συνόλου ή μέρους των ασφαλιστικών υποχρεώσεων μιας ασφαλιστικής επιχείρησης. Στόχος είναι η διάσωση της επιχείρησης, με απώτερο σκοπό τη διασφάλιση περισσότερων, κατά το δυνατόν, περιουσιακών στοιχείων για την ικανοποίηση των δικαιωμάτων των δικαιούχων ασφαλίματος της επιχείρησης, οι οποίοι υπό άλλες συνθήκες, ήτοι με την ανάκληση της άδειας και θέση της εταιρείας σε εκκαθάριση, θα ικανοποιηθούν με μεγαλύτερες περικοπές από εκείνες που ορίζονται στην ως άνω απόφαση μείωσης υποχρεώσεων. Τίθενται οι προϋποθέσεις που θα πρέπει να ληφθούν υπόψη για τη θεμελίωση της απόφασης αυτής, καθώς και οι γνωστοποιήσεις που θα πρέπει να γίνονται όταν επιβάλλεται αυτό το μέτρο εξυγίανσης, το οποίο είναι, οπωσδήποτε, ιδιαίτερα σοβαρό και επαχθές.

Στο άρθρο 231 προβλέπεται ότι η απόφαση περί λήψης μέτρων εξυγίανσης κοινοποιείται δεόντως στην ΕΑΑΕΣ και στα λοιπά κράτη μέλη, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από το άρθρο αυτό.

Στο άρθρο 232 αναφέρονται οι δημοσιεύσεις που απαιτούνται για την εφαρμογή των μέτρων εξυγίανσης στα άλλα κράτη-μέλη, εφόσον κατά των αποφάσεων αυτών επιτρέπεται η άσκηση ενδίκου μέσου.

Διαφοροποιείται ως προς τον γενικό κανόνα περί δημοσίευσης η περίπτωση που το μέτρο εξυγίανσης επηρεάζει αποκλειστικά τα δικαιώματα μετόχων, μελών ή υπαλλήλων της ασφαλιστικής επιχείρησης, που ενεργούν υπ' αυτήν την ιδιότητα, καθώς στην περίπτωση αυτή η ευρεία δημοσιότητα δεν έχει νόημα. Με απόφαση της Εποπτικής Αρχής ορίζεται ο τρόπος που δημοσιεύονται τα μέτρα εξυγίανσης στις περιπτώσεις αυτές.

Στο άρθρο 233 προβλέπονται στο άρθρο αυτό οι διαφορετικοί τρόποι κοινοποίησης της απόφασης περί λήψης μέτρων εξυγίανσης στους ασφαλισμένους, στους δικαιούχους απαιτήσεων από ασφάλιση καθώς στα άλλα συμβαλλόμενα μέρη και λοιπούς πιστωτές, ανάλογα με το εάν έχουν κατοικία ή έδρα στην Ελλάδα ή σε άλλο κράτος μέλος.

Στο άρθρο 234 γίνεται ειδική μνεία για ορισμένα δικαιώματα τρίτων τα οποία δεν θίγονται με τα μέτρα εξυγίανσης που λαμβάνονται σύμφωνα με τα λοιπά άρθρα του οικείου κεφαλαίου, λόγω του ότι τα περιουσιακά στοιχεία τα οποία αφορούν βρίσκονται σε άλλο κράτος μέλος, όπως λόγου χάριν εκείνα που σχετίζονται με εμπράγματα δικαιώματα, με συμψηφισμό υπό όρους, με επιφύλαξη κυριότητας, με δικαιώματα που διατίθεται σε οργανωμένη αγορά, με δικαιώματα που αφορούν στοιχεία που εγγράφονται σε δημόσια βιβλία κ.λπ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

Ασφαλιστική εκκαθάριση

Στο άρθρο 235 προβλέπεται ότι η ασφαλιστική επιχείρηση τίθεται σε ασφαλιστική εκκαθάριση με απόφαση της Εποπτικής Αρχής για τους λόγους και με τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στο άρθρο 114 του νόμου. Προβλέπεται ενημέρωση της ΕΑΑΕΣ και των εποπτικών αρχών των άλλων κρατών μελών από την Εποπτική Αρχή, στην περίπτωση έναρξης ασφαλιστικής εκκαθάρισης. Στην περίπτωση ασφαλιστικής εκκαθάρισης εφαρμόζονται μόνο συμπληρωματικά οι διατάξεις του Πτωχευτικού Κώδικα, και επί ζητημάτων που δεν ρυθμίζονται από τον Πτωχευτικό Κώδικα, οι διατάξεις του Κ.Ν. 2190/1920 και του ΚΠολΔ. Όλες οι ασφαλιστικές συμβάσεις λύνονται αυτοδίκαια τριάντα ημέρες μετά την ανάκληση της άδειας λειτουργίας της, πλην εκείνων για τις οποίες εκδίδεται ειδική απόφαση από την Εποπτική Αρχή, που παρατείνει την ισχύ τους, για όσο διάστημα βρίσκεται σε εξέλιξη η διαδικασία της αναγκαστικής μεταβίβασης χαρτοφυλακίου που είχε αποφασισθεί ως μέτρο εξυγίανσης. Καθίσταται σαφές ότι, σε περίπτωση που ανακαλείται η άδεια λειτουργίας ασφαλιστικής επιχείρησης, αυτή τίθεται υποχρεωτικώς –αποκλειομένης ούτως ή άλλως της δυνατότητας κήρυξης πτώχευσης ή ενεργοποίησης διαδικασιών προπτωχευτικής εξυγίανσης – υπό ειδική εκκαθάριση με απόφαση της Εποπτικής Αρχής, κατά τη διάρκεια της οποίας τη διοίκηση του πιστωτικού ιδρύματος αναλαμβάνει ο οριζόμενος και εποπτευόμενος από την Εποπτική Αρχή ασφαλιστικός εκκαθαριστής. Επίσης, δεν επέρχεται λύση του νομικού προσώπου της ασφαλιστικής επιχείρησης εφόσον δεν έχει ανακληθεί προηγουμένως η άδεια λειτουργίας από την Εποπτική Αρχή. Προφανής σκοπός της διάταξης είναι η κατοχύρωση, μέσω των ανωτέρω διαδικασιών, της ομαλής εκκαθάρισης της ασφαλιστικής επιχείρησης προς το συμφέρον των ασφαλισμένων.

Στο άρθρο 236 αναφέρεται στις δημοσιεύσεις που συνεπάγεται η θέση ασφαλιστικής επιχείρησης σε εκκαθάριση, τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Στο άρθρο 237 προβλέπεται η διαδικασία διορισμού ασφαλιστικού εκκαθαριστή, τα προσόντα του, τα οποία ταυτίζονται με εκείνα που προβλέπονταν και στο Ν.Δ.

400/1970, αλλά και με εκείνα που αναφέρονται στο Καταστατικό της Τραπέζης Ελλάδος και τη σχετική νομοθεσία για τον εκκαθαριστή πιστωτικών ιδρυμάτων. Εισάγεται η δυνατότητα διορισμού νομικού προσώπου ως ασφαλιστικού εκκαθαριστή, προκειμένου να αντιμετωπιστεί αποτελεσματικότερα και συντομότερα η έκταση και το βάρος του έργου του, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της σύγχρονης εποχής. Ο εκκαθαριστής ευθύνεται για δόλο και βαριά αμέλεια, αλλά δεν υπέχει ποινική ευθύνη ούτε προσωποκρατείται για χρέη της επιχείρησης προς το Δημόσιο ή φορείς κοινωνικής ασφάλισης, ανεξάρτητα από το χρόνο βεβαίωσής τους, για προφανείς λόγους.

Στο άρθρο 238 προβλέπονται τα καθήκοντα του ασφαλιστικού διαμεσολαβητή, καθώς ένα ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα των υποχρεώσεών του. Ο εκκαθαριστής, σύμφωνα με την ενσωματούμενη Οδηγία, είναι το πρόσωπο το οποίο διεκπεραιώνει όλες τις αναγκαίες για την εκκαθάριση ενέργειες, επιλογή που τροποποιεί τις ρυθμίσεις του ΝΔ 400/70, σύμφωνα με τις οποίες ρόλο ενεργό στην εκκαθάριση αναλάμβανε και ο επόπτης. Σκοπός είναι η διασφάλιση της ομαλής εξέλιξης της ασφαλιστικής εκκαθάρισης και η κατά το δυνατόν ταχύτερη ολοκλήρωσή της, μέσω της συγκέντρωσης σε ένα πρόσωπο, στον εκκαθαριστή, όλων των ενεργειών που απαιτούνται. Αντίστοιχης σκοπιμότητας είναι και ο διορισμός του εκκαθαριστή όχι από το αρμόδιο δικαστήριο, αλλά από την Εποπτική Αρχή, τηρουμένων των σχετικών κριτηρίων επιλογής και κατά το πρότυπο του διορισμού του εκκαθαριστή πιστωτικών ιδρυμάτων. Εξάλλου, δεδομένων των καθηκόντων του, ο διορισμός του εκκαθαριστή πρέπει να συμπίπτει χρονικά με τη θέση της επιχείρησης σε ασφαλιστική εκκαθάριση, προκειμένου να προβεί σε όλες τις νόμιμες ενέργειες άμεσα.

Ως προς τις υποχρεώσεις του εκκαθαριστή, εκείνος οφείλει να ενημερώνει την Εποπτική Αρχή για την πορεία της εκκαθάρισης με συχνότητα και για λεπτομέρειες που καθορίζονται με απόφαση της Αρχής.

Στο άρθρο 239 προβλέπεται ότι για την εξυπηρέτηση του σκοπού της διασφάλισης της ικανοποίησης των δικαιούχων από ασφάλιση, ο ασφαλιστικός εκκαθαριστής ενημερώνει τακτικά με τον πλέον πρόσφορο τρόπο τους δικαιούχους απαιτήσεων από ασφάλιση και τους λοιπούς πιστωτές σχετικά με την πορεία της εκκαθάρισης. Όλες οι αγωγές του ασφαλιστικού εκκαθαριστή κατά οφειλετών εισάγονται και εκκρεμείς δίκες συνεχίζονται με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, για τη συντόμευση των δικαστικών εκκρεμοτήτων και τη διευκόλυνση της περάτωσης της εκκαθάρισης. Αντιστοίχως, εκκρεμείς διαφορές στον πρώτο βαθμό δικαιοδοσίας εισάγονται, με κλήση οποιουδήποτε νομιμοποιημένου, στο μονομελές πρωτοδικείο της έδρας της επιχείρησης ανεξάρτητα από το ποσό. Εξάλλου, η προστασία των συμφερόντων των δικαιούχων από ασφάλιση υπαγορεύει την απαγόρευση κατάσχεσης ή δέσμευσης περιουσιακών στοιχείων της ασφαλιστικής επιχείρησης στα χέρια της ίδιας ή τρίτου κατά το χρονικό διάστημα που η ασφαλιστική επιχείρηση βρίσκεται σε ασφαλιστική εκκαθάριση.

Τέλος, στο άρθρο αυτό προβλέπεται η δυνατότητα του εκκαθαριστή να συνάπτει δάνεια για λογαριασμό της εκκαθάρισης, μετά από σύμφωνη γνώμη της Εποπτικής

Αρχής, για τους σκοπούς της εκκαθάρισης. Τα δάνεια αυτά έχουν προνομιακή κατάταξη σύμφωνα με τα αναλυτικώς οριζόμενα στο άρθρο 240 του παρόντος.

Σκοπός του άρθρου 240 είναι να διασαφηνίσει το πλαίσιο των προνομιακών κατατάξεων στην ασφαλιστική εκκαθάριση και να διασφαλίσει τις απαιτήσεις των δικαιούχων από ασφάλιση, για την προστασία των οποίων θεσπίζεται όλο το πλέγμα των διατάξεων περί εποπτείας της ασφαλιστικής αγοράς. Συγκεκριμένα, στο άρθρο αυτό καθορίζεται η σειρά των προνομίων και τα περιουσιακά στοιχεία στα οποία αντιστοιχεί έκαστο εξ αυτών. Έτσι, προνόμιο σε όλη την περιουσία της υπό εκκαθάριση επιχείρησης έχουν τα έξοδα της ασφαλιστικής εκκαθάρισης – συμπεριλαμβανομένων της αμοιβής του ασφαλιστικού εκκαθαριστή. Το προνόμιο όμως αυτό μπορεί με απόφαση της εποπτικής αρχής να περιοριστεί. Αμέσως μετά, προνόμιο σε όλη την περιουσία της ασφαλιστικής εκκαθάρισης έχουν οι δικαιούχοι από ασφάλιση. Εξαιρέση αποτελούν τα περιουσιακά στοιχεία που καταγράφονται στα μητρώα περιουσιακών στοιχείων ειδικών απαιτήσεων του άρθρου 241. Σε αυτά έχουν προνόμιο αντίστοιχα α) οι απαιτήσεις των εργαζομένων που απορρέουν από συμβάσεις απασχόλησης ή άλλες εργασιακές σχέσεις, β) οι φορολογικές απαιτήσεις του Δημοσίου, γ) οι απαιτήσεις από ταμεία κοινωνικής ασφάλισης, και δ) οι απαιτήσεις επί στοιχείων του ενεργητικού βεβαρημένων με εμπράγματα δικαιώματα. Είναι σαφές ότι το προνόμιο εκάστης των ως άνω «ειδικών απαιτήσεων» δεν επεκτείνεται στα περιουσιακά στοιχεία είτε των λοιπών μητρώων «ειδικών απαιτήσεων», είτε των μητρώων «ασφαλισμένων». Ως εκ τούτου, δεν υπάρχει αλληλοεπικάλυψη των προνομίων –με εξαίρεση, προφανώς, του προνομίου των εξόδων εκκαθάρισης- και επιτυγχάνεται η βέλτιστη εξασφάλιση των περιουσιακών στοιχείων που προορίζονται για την ικανοποίηση των δικαιούχων από ασφάλιση.

Στο άρθρο 241 καθορίζεται η έννοια των μητρώων περιουσιακών στοιχείων. Αυτά διακρίνονται σε «ειδικών απαιτήσεων», που αφορούν τις κατηγορίες πιστωτών της ασφαλιστικής επιχείρησης που αναφέρονται στο άρθρο 240 και για τις οποίες αντιστοιχίζονται ανάλογης αξίας περιουσιακά στοιχεία, και «ασφαλισμένων», που περιλαμβάνουν όλα τα υπόλοιπα περιουσιακά στοιχεία. Κρίσιμο στοιχείο του συστήματος αυτού αποτελεί ότι η συνολική αξία των εγγεγραμμένων περιουσιακών στοιχείων στο μητρώο περιουσιακών στοιχείων ασφαλισμένων υπερβαίνει σε κάθε χρονική στιγμή την αξία των αντίστοιχων τεχνικών προβλέψεων. Στην περίπτωση που αυτό δεν συμβαίνει, η εταιρεία καλείται να διορθώσει τις εγγραφές της, ενώ η μη άμεση συμπλήρωσή του μητρώου αποτελεί λόγο λήψης μέτρων εξυγίανσης ή και ανάκλησης της άδειας λειτουργίας της επιχείρησης από την Εποπτική Αρχή. Ο τρόπος υπολογισμού των περιουσιακών στοιχείων παραπέμπει στις σχετικές διατάξεις του Κεφαλαίου ΣΤ' του Πρώτου Μέρους του νόμου.

Στο άρθρο 242 προβλέπονται, όπως και στο ν.δ. 400/1970, η σφράγιση και αποσφράγιση της επιχείρησης υπό εκκαθάριση, προκειμένου να εξασφαλιστεί η άμεση διακοπή της δραστηριότητας που ασκείται από την επιχείρηση που τίθεται σε εκκαθάριση, η πρόσκληση από τον εκκαθαριστή για την αναγγελία των δικαιούχων από ασφάλιση, καθώς και η επαλήθευση αυτών, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στο άρθρο αυτό αναλυτικά. Όλα αυτά κατατείνουν στην κατάρτιση κατάστασης δικαιούχων από ασφάλιση, αλλά και ξεχωριστής κατάστασης με τις απαιτήσεις που, για οποιονδήποτε λόγο, αμφισβητούνται.

Προβλέπεται, ακόμη, δικαίωμα άσκησης ανακοπής κατά της κατάστασης αυτής στο Μονομελές Πρωτοδικείο της έδρας της επιχείρησης μέσα σε σαράντα πέντε ημέρες από την τελευταία δημοσίευση και εκδίκασή τους κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων. Η ικανοποίηση των δικαιούχων γίνεται συμμετρως. Ενημερώνεται το Επικουρικό Κεφάλαιο του κ.ν. 489/76 ως προς την αναλυτική κατάσταση με τις βεβαιωμένες απαιτήσεις από ασφαλίσεις αστικής ευθύνης αυτοκινήτων και καταβάλει αποζημίωση σε κάθε δικαιούχο με βάση την κατάσταση αυτή και σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ν.δ.489/1976. Συνεπώς, διατηρούνται τα ποσά που αναφέρονται στο άρθρο 19 κ.ν. 489/1976 ως ανώτατα ποσά αποζημίωσης. Μέχρι του ποσού της αποζημίωσης που καταβάλλει, το Επικουρικό υποκαθίσταται προνόμιο των απαιτήσεων από ασφάλιση.

Στο άρθρο 243 προβλέπεται ότι, ως προς τη ρευστοποίηση των περιουσιακών στοιχείων της εκκαθάρισης, αυτά γίνονται σε αξίες που προσδιορίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κεφαλαίου ΣΤ' του Πρώτου Μέρους. Ειδικώς δε περί ακινήτων, διενεργείται πλειοδοτικός διαγωνισμός, με τις προϋποθέσεις και τους όρους που προβλέπονται στο άρθρο αυτό. Δίδεται δε εξουσιοδότηση στην εποπτική αρχή για εξειδίκευση των όρων αυτών και καθορισμό των σχετικών διαδικασιών. Τέλος, αναφορικά με τυχόν έγγραφα που αφορούν φορολογική ή ασφαλιστική ενημερότητα της επιχείρησης και απαιτούνται σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία για τη μεταβίβαση ακινήτων ή άλλων περιουσιακών στοιχείων, προβλέπεται, με την ίδια ακριβώς διατύπωση της παραγράφου 10 του άρθρου 12α ν.δ. 400/1970, ότι αίρεται η σχετική υποχρέωση, κατά παρέκκλιση των κείμενων φορολογικών ή άλλων διατάξεων, για τον προφανή λόγο ότι η υπό εκκαθάριση εταιρεία εξ ορισμού δεν είναι ενήμερη ούτε φορολογικά ούτε κοινωνικοασφαλιστικά, πλην όμως για να εξοφλήσει τις υποχρεώσεις της προς τους δικαιούχους ασφαλίματος θα πρέπει να μπορεί να ρευστοποιήσει την περιουσία της. Αξιοπρόσεκτη είναι η υποχρέωση του εκκαθαριστή να αιτιολογήσει εγγράφως στην εποπτική αρχή τυχόν απόκλιση του προϊόντος ρευστοποίησης των περιουσιακών στοιχείων της υπό εκκαθάρισης επιχείρησης από την αναγραφόμενη αξία στα ειδικά μητρώα του άρθρου 241.

Στο άρθρο 244 προβλέπεται η υποχρέωση του εκκαθαριστή να ενημερώσει ατομικά και εγγράφως όλους τους πιστωτές της επιχείρησης οι οποίοι βρίσκονται σε άλλο κράτος μέλος, με διαδικασία και όρους που αναφέρονται αναλυτικά. Καθορίζεται επίσης ο τρόπος αναγγελίας των δικαιούχων από ασφάλιση που έχουν κατοικία σε άλλο κράτος μέλος.

Στο άρθρο 245 αντιμετωπίζεται το ακανθώδες θέμα της περάτωσης της ασφαλιστικής εκκαθάρισης, για το οποίο διατηρείται η ρύθμιση του ν.δ. 400/70. Προστίθεται, όμως, για λόγους βέλτιστης πρακτικής και οργάνωσης της διαδικασίας εκκαθάρισης, η ρύθμιση περί της υποβολής στην Εποπτική Αρχή από τον εκκαθαριστή, εντός δύο μηνών από την παρέλευση της τριετίας από την έναρξη της εκκαθάρισης, σχεδίου επιτάχυνσης και περάτωσης της ασφαλιστικής εκκαθάρισης, για το οποίο καθορίζονται λεπτομέρειες. Εξουσιοδοτείται επιπλέον η Εποπτική Αρχή να εξειδικεύει τις απαιτήσεις της ως προς το σχέδιο αυτό.

Στο άρθρο 246 για λόγους ασφάλειας δικαίου, καθορίζεται καταρχάς ως γενικός κανόνας ότι το ελληνικό είναι το εφαρμοστέο δίκαιο για τις εκκαθαρίσεις των

επιχειρήσεων του άρθρου 220 και προσδιορίζονται οι τομείς στους οποίους κατ' ελάχιστον εφαρμόζεται αυτό. Προβλέπονται, πάντως, και κάποιες περιπτώσεις, στις οποίες εφαρμόζεται δίκαιο άλλου κράτους μέλους κατά περίπτωση, όπως για παράδειγμα οι συμβάσεις απασχόλησης ή εργασίας. Ειδικώς για την περίπτωση του συμψηφισμού, προβλέπεται ότι καταρχάς εφαρμόζεται το ελληνικό δίκαιο, το οποίο τον απαγορεύει, κατ' ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων του Πτωχευτικού Κώδικα. Εξαίρεση όμως προβλέπεται στην περίπτωση που η απαίτηση της ασφαλιστικής επιχείρησης διέπεται από δίκαιο που επιτρέπει τον συμψηφισμό και οι πιστωτές της επιχείρησης τον προτείνουν.

Στο άρθρο 247 επαναλαμβάνονται σε σχέση με τις ρυθμίσεις του ν.δ. 400/70 οι διατάξεις σχετικά με την εμπράγματη περιουσία ασφαλιστικής επιχείρησης που βρίσκεται σε άλλο κράτος μέλος, καθώς και τα δικαιώματα που σχετίζονται με αυτή. Αντιστοίχως, περιγράφονται τα δικαιώματα αγοραστή στοιχείου του ενεργητικού που βρίσκεται σε άλλο κράτος μέλος. Επίσης, αντιμετωπίζεται η περίπτωση του συμψηφισμού, η οποία μεν στην ελληνική νομοθεσία δεν έχει εφαρμογή στην ασφαλιστική εκκαθάριση, κατ' αναλογία με την πτωχευτική διαδικασία, όμως μπορεί να προταθεί αναφορικά με περιουσιακά στοιχεία και αντίστοιχες απαιτήσεις που βρίσκονται σε άλλα κράτη μέλη, όπου κάτι τέτοιο επιτρέπεται. Ένα ακόμη θέμα που αντιμετωπίζεται έχει να κάνει με τα αποτελέσματα της έναρξης διαδικασίας ασφαλιστικής εκκαθάρισης επί των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των συμμετεχόντων σε οργανωμένη αγορά, τα οποία διέπονται μόνον από το δίκαιο που διέπει την εν λόγω αγορά. Τέλος, για ορισμένα περιουσιακά στοιχεία, για τα οποία οι μεταβιβάσεις καταχωρούνται σε δημόσια βιβλία, όπως λ.χ. ακίνητα, πλοία, αεροσκάφη, κινητές αξίες ή τίτλοι, το κύρος της δικαιοπραξίας διέπεται από το δίκαιο του κράτους – μέλους στο έδαφος του οποίου ευρίσκεται το ακίνητο, ή το δίκαιο του κράτους – μέλους το οποίο επιτάσσει την τήρηση του βιβλίου, του συστήματος ή του λογαριασμού.

Στο άρθρο 248 προβλέπεται ότι οι υφιστάμενες κατά την 1-1-2016 εκκαθαρίσεις διέπονται από ένα ειδικό νομοθετικό καθεστώς, που αποτελεί σύνθεση διατάξεων του ν.δ. 400/1970 και ορισμένων διατάξεων του νόμου που ενσωματώνει την οδηγία Solvency II. Ο λόγος για την υιοθέτηση του ειδικού αυτού νομοθετικού πλαισίου είναι η αδυναμία των υφισταμένων εκκαθαρίσεων να ενταχθούν στο νέο πλαίσιο για την ασφαλιστική εκκαθάριση. Στοιχεία που καθιστούν αδύνατο κάτι τέτοιο αποτελούν κυρίως η μη ύπαρξη της έννοιας της ασφαλιστικής τοποθέτησης στο πλαίσιο του νέου νόμου, αλλά και η διαφοροποίηση της σειράς των προνομίων σε σχέση με το προηγούμενο νομοθετικό καθεστώς, η δραστηριοποίηση του επόπτη εκκαθάρισης σε ενέργειες που πλέον ανήκουν στις αρμοδιότητες του ασφαλιστικού εκκαθαριστή κ.λπ.

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ

ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

Ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές επιχειρήσεις

Στο άρθρο 249 προβλέπεται το δικαίωμα των ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών επιχειρήσεων για ένδικης προσφυγής εναντίον κάθε απόφασης που λαμβάνεται για αυτές δυνάμει του νόμου καθώς και των κατ' εξουσιοδότηση αυτού κανονιστικών και διοικητικών πράξεων.

Στο άρθρο 250 δίδονται διευκρινίσεις σχετικά με τη συνεργασία της Εποπτικής Αρχής με τις εποπτικές αρχές των λοιπών κρατών μελών και με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για όλα τα θέματα που αφορά ο νόμος.

Στα άρθρα 251 και 252 ρυθμίζονται όλα τα θέματα που αφορούν τις ισοτιμίες του ευρώ με τα εθνικά νομίσματα, αλλά και τυχόν αναθεωρήσεις ποσών που εκφράζονται σε ευρώ.

Στο άρθρο 253 ορίζεται μεταβατικό καθεστώς για τις περιπτώσεις προτεινομένων αποκτήσεων συμμετοχής, των οποίων οι κοινοποιήσεις είχαν υποβληθεί στην Εποπτική Αρχή πριν την 31 Δεκεμβρίου 2015. Στην περίπτωση αυτών, για προφανείς πρακτικούς λόγους, η Εποπτική Αρχή διενεργεί τη διαδικασία αξιολόγησης σύμφωνα με τις διατάξεις του καταργούμενου δια του παρόντος ν.δ. 400/1970 που ίσχυαν κατά τη στιγμή της εν λόγω κοινοποίησης.

Στο άρθρο 254 προβλέπονται ειδικοί κανόνες που αφορούν το ζήτημα της υποεπένδυσης κινδύνου μετοχών επί τη βάση της μέσης οικονομικής διάρκειας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

Αντιπρόσωπος ζημιών, κυρώσεις και λοιπές διατάξεις

Στο άρθρο 255 δίδεται ο ορισμός του αντιπροσώπου ζημιών και ορίζονται τα ειδικότερα θέματα που τον αφορούν. Πρόκειται για ρυθμίσεις οι οποίες επαναλαμβάνουν διατάξεις του ν.δ. 400/1970 και δεν εισάγουν νεώτερα στοιχεία.

Στο άρθρο 256 προβλέπονται οι διοικητικές κυρώσεις που δύναται να επιβάλει η Εποπτική Αρχή για παραβάσεις της ασφαλιστικής νομοθεσίας γενικώς και του νόμου ειδικότερα. Οι κυρώσεις αυτές επιβάλλονται ανεξαρτήτως της εφαρμογής των οικείων ποινικών διατάξεων του νόμου. Καθορίζονται τα κριτήρια που οφείλει η Εποπτική Αρχή να λάβει υπόψη για την επιμέτρηση της κύρωσης. Προβλέπεται, μάλιστα, ότι οι κυρωτικές αποφάσεις δημοσιοποιούνται ή όχι αναλόγως με την κρίση της Εποπτικής Αρχής ως προς το ότι η σχετική δημοσιοποίηση δεν συνδέεται με τις εποπτικές απαιτήσεις και δεν είναι πιθανό να δημιουργήσει κίνδυνο σοβαρής

διατάραξης των χρηματοπιστωτικών αγορών ή δυσανάλογης ζημίας στα ενδιαφερόμενα μέρη.

Στο άρθρο 257 καθορίζεται η δυνατότητα της Εποπτικής Αρχής να συνάπτει γραπτές συμφωνίες με εποπτικές αρχές άλλων κρατών μελών, οι οποίες μπορεί να περιλαμβάνουν έως και εκχώρηση εποπτικής αρμοδιότητας, κατά περίπτωση.

Στο άρθρο 258 προβλέπεται μια σειρά ποινικών κυρώσεων για παράβαση διατάξεων του νόμου, οι οποίες ενδεικτικά έχουν να κάνουν με ψευδείς δηλώσεις κατά τη διάρκεια εποπτικής αξιολόγησης, παραβίαση των διατάξεων περί τεχνικών προβλέψεων και ψευδείς δηλώσεις κατά τον έλεγχο του ισολογισμού ή της έκθεσης σχετικά με την φερεγγυότητα και τη χρηματοοικονομική κατάσταση.

Στο άρθρο 259 γίνεται αναφορά στις αρμοδιότητες και τα καθήκοντα των πραγματογνωμόνων που ορίζονται από τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις για την εκτίμηση πραγματοποιηθείσας ζημίας και τον καθορισμό της οφειλομένης αποζημίωσης.

Στο άρθρο 260 προβλέπονται οι δυνατότητες διανομής κερδών στους ασφαλισμένους των ασφαλιστικών επιχειρήσεων ζωής, όταν αυτές συσσωρεύουν πλεονάζοντα κεφάλαια για μελλοντική διανομή στους αντισυμβαλλόμενους και δικαιούχους.

Στο άρθρο 261 ορίζονται τα καθήκοντα του νομίμου αντιπροσώπου της ασφαλιστικής επιχείρησης, ο οποίος εκπροσωπεί την επιχείρηση ενώπιον όλων των αρχών, δικαστικώς και εξωδίκως και στις σχέσεις της με το δημόσιο, και δίδονται λεπτομέρειες που τον αφορούν. Σημειώνεται ότι ο νόμιμος αντιπρόσωπος υποχρεούται να έχει μόνιμη κατοικία εντός της Ελλάδας. Πάντως, δεν επιτρέπεται ο διορισμός από την ίδια επιχείρηση δύο νομίμων αντιπροσώπων είτε με αρμοδιότητα επί ορισμένου μέρους της επικρατείας, είτε προς άσκηση ορισμένου κλάδου.

Στο άρθρο 262 καθορίζεται η ελληνική ως η γλώσσα των πάσης φύσεως εγγράφων που υποβάλλονται στην εποπτική αρχή, με την εξαίρεση της υποβολής εγγράφων σε άλλες ευρωπαϊκές γλώσσες, εφόσον η Εποπτική Αρχή κατά την απόλυτη και ανέλεγκτη κρίση της έχει, κατά τον συγκεκριμένο χρόνο, την δυνατότητα να τα λάβει υπόψη της.

Στο άρθρο 263 ορίζεται η κεφαλαιοποίηση ως η εξασφάλιση ορισμένου κεφαλαίου καταβλητέου σε ορισμένο χρόνο αντί ορισμένων καταβολών, ενιαίων ή περιοδικών. Επίσης, δίδονται λεπτομέρειες ως προς την άσκηση του κλάδου κεφαλαιοποιήσεων.

Στα άρθρα 264 και 265 καθορίζονται οι απαιτήσεις ως προς τις οντότητες η οποίες παρέχουν ή διαχειρίζονται συνολικά, συνταξιοδοτικά προγράμματα παροχών και οι οποίες αναλαμβάνουν οι ίδιες, αντί των χρηματοδοτουσών επιχειρήσεων, την ευθύνη για την κάλυψη βιομετρικών κινδύνων ή εγγυώνται ορισμένη απόδοση των επενδύσεων ή ορισμένο ύψος παροχών, διαθέτουν σε συνεχή βάση, πέραν των τεχνικών προβλέψεων, επιπρόσθετα περιουσιακά στοιχεία με σκοπό την παροχή επιπλέον προστασίας. Σημειώνεται ότι οι οντότητες αυτές συγκροτούν και

διατηρούν συνεχώς επαρκές διαθέσιμο περιθώριο φερεγγυότητας και καθορίζονται λεπτομέρειες ως προς την τήρησή του.

Στο άρθρο 266 καθορίζεται ο τρόπος υπολογισμού του απαιτούμενου περιθωρίου φερεγγυότητας και δίδονται διευκρινίσεις για συγκεκριμένους κλάδους ασφάλισης.

Στο άρθρο 267 καθορίζεται το ποσό του ελάχιστου απαιτούμενου περιθωρίου φερεγγυότητας.

Στο άρθρο 268 καθορίζονται ειδικότερα θέματα υπολογισμού του απαιτούμενου περιθωρίου φερεγγυότητας.

ΜΕΡΟΣ ΕΚΤΟ

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

Μεταβατικές διατάξεις και σταδιακή εφαρμογή

Ενότητα 1

Ασφάλιση

Στο άρθρο 269 γίνεται ειδική πρόβλεψη για τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις οι οποίες κατά την έναρξη ισχύος του νόμου έχουν άδεια λειτουργίας σε κλάδους που καταργούνται ή συγχωνεύονται. Ειδικότερα, κάθε ασφαλιστική επιχείρηση που έχει λάβει άδεια άσκησης του κλάδου IV.1 (Διαρκής ασφάλιση υγείας) του άρθρου 13 του Ν.Δ. 400/70 θεωρείται αυτοδικαίως ότι κατέχει άδεια άσκησης του κλάδου IV «Διαρκής ασφάλιση ασθένειας» του άρθρου 5 του νόμου. Αντίστοιχα, κάθε ασφαλιστική επιχείρηση που έχει λάβει άδεια άσκησης του κλάδου IV.2 (Ατυχήματα και Ασθένειες των ασφαλίσεων κατά ζημιών) του άρθρου 13 του Ν.Δ. 400/70 θεωρείται αυτοδικαίως ότι κατέχει άδεια άσκησης των κλάδων 1 «Ατυχήματα» και 2 «Ασθένειες» της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του νόμου τελουμένων υπό χωριστή διαχείριση, σύμφωνα με το άρθρο 49 του παρόντος και εάν πρόκειται για ασφαλιστική επιχείρηση ζωής, τότε αυτή δεν έχει δυνατότητα περαιτέρω επέκτασης της άδειας σε λοιπούς κλάδους ασφάλισης κατά ζημιών.

Στο άρθρο 270 καθορίζεται ότι τα εγκατεστημένα στην Ελλάδα υποκαταστήματα ασφαλιστικών επιχειρήσεων με έδρα σε άλλο κράτος μέλος, που έχουν αρχίσει τις δραστηριότητές τους πριν την 1 Ιουλίου 1994, θεωρούνται ότι πληρούν τις προϋποθέσεις του νόμου για τη λειτουργία και τη γνωστοποίηση των υποκαταστημάτων.

Ενότητα 2

Αντασφάλιση

Στο άρθρο 271 γίνεται ειδική πρόβλεψη για τις αντασφαλιστικές επιχειρήσεις που διαθέτουν άδεια ή το δικαίωμα να ασκούν αντασφαλιστικές δραστηριότητες στην Ελλάδα ή σε άλλο κράτος μέλος πριν τις 10-12-2005, οπότε θεωρείται ότι έχουν λάβει άδεια σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου. Επίσης, προβλέπεται η τήρηση διατάξεων του νόμου για τις επιχειρήσεις αυτές.

Ενότητα 3

Ασφάλιση και Αντασφάλιση

Στο άρθρο 272 προβλέπεται η δυνατότητα της Εποπτικής Αρχής να λαμβάνει, ήδη από την 1-4-2015, αποφάσεις και να χορηγεί εγκρίσεις σύμφωνα με τις διαδικασίες και προϋποθέσεις που καθορίζονται στα σχετικά άρθρα του νόμου ως προς τις περιπτώσεις που ειδικώς προβλέπονται στο άρθρο αυτό. Σκοπός της διάταξης είναι η ομαλή μετάβαση στο καθεστώς της πλήρους εφαρμογής της οδηγίας την 1-1-2016.

Στο άρθρο 273 προβλέπονται μεταβατικά μέτρα για το χρονικό διάστημα από την ψήφιση του νόμου μέχρι την θέση του σε ισχύ την 1-1-2016. Τα μέτρα αυτά αφορούν, ενδεικτικώς, επιχειρήσεις οι οποίες θα έχουν πάψει να συνάπτουν νέες συμβάσεις ασφάλισης ή αντασφάλισης και θα διαχειρίζονται αποκλειστικά το υπάρχον χαρτοφυλάκιό τους με σκοπό να τερματίσουν τη δραστηριότητά τους.

Σύμφωνα με το άρθρο 274, οι ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές επιχειρήσεις, κατόπιν έγκρισης της Εποπτικής Αρχής, μπορούν να εφαρμόσουν σε συγκεκριμένες ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές υποχρεώσεις τους μεταβατική προσαρμογή στη σχετική χρονική διάρθρωση των επιτοκίων άνευ κινδύνου σε σχέση με τις συγκεκριμένες υποχρεώσεις τους.

Στο άρθρο 275 προβλέπεται η δυνατότητα των ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών επιχειρήσεων, κατόπιν έγκρισης της Εποπτικής Αρχής, να εφαρμόζουν μεταβατική μείωση των τεχνικών τους προβλέψεων, με τους όρους και τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στο άρθρο αυτό.

Στο άρθρο 276 καθορίζονται ειδικές διατάξεις για τις επιχειρήσεις εκείνες που θα εφαρμόσουν μεν τις ευνοϊκές ρυθμίσεις των άρθρων 274 και 275, αλλά θα διαπιστώσουν ότι συμμορφώνονται προς την Κεφαλαιακή Απαίτηση Φερεγγυότητας χωρίς την εφαρμογή μεταβατικών μέτρων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

Αναφορές και έναρξη ισχύος

Τέλος, στα άρθρα 277 έως 279 καθορίζεται ότι κάθε αναφορά σε οδηγίες οι οποίες ενσωματώθηκαν στην οδηγία 2009/138/ΕΚ που ενσωματώνεται με τον νόμο,

θεωρείται αναφορά στην τελευταία αυτή. Τίθενται οι ημερομηνίες έναρξης ισχύος των διατάξεων του νόμου και οι καταργούμενες και τροποποιούμενες διατάξεις.

Ειδικώς στο άρθρο 279, το οποίο παραθέτει τις καταργούμενες διατάξεις, προβλέπεται η κατάργηση των άρθρων 2,4,5 και 6 ν.δ. 551/1970, τα οποία αφορούν στην άδεια άσκησης ασφάλισης πλοίων και αεροσκαφών, στη χωριστή εμφάνιση στον ισολογισμό των στοιχείων αυτών των ασφαλίσεων, στις διευκολύνσεις και απαλλαγές (λ.χ. τέλη, φόροι κ.λπ.), στη σύσταση κοινοπραξιών και στις διευκολύνσεις για τις εταιρείες που μετέχουν σε αυτές. Διατηρούνται, όμως, σε ισχύ τα άρθρα 1, 3 και 3^α, περί του αντικειμένου της ασφάλισης και περί του συνεταιρισμού θαλάσσιας ασφάλισης, τα οποία δεν καλύπτονται από τις διατάξεις του νόμου. Επίσης, προβλέπεται η κατάργηση των άρθρων 1 - 6 ν. 1380/1983 που αφορά την ΑΤΕ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ, καθώς καλύπτεται από τις διατάξεις του νόμου. Καταργείται, εξάλλου, και το άρθρο 17 παρ. 2 ν. 1769/88 που αφορά στην υποχρέωση των ασφαλιστικών εταιρειών που αντασφαλίζονται στον Οργανισμό Ασφάλισης Εξαγωγικών Πιστώσεων να σχηματίζουν τεχνικά αποθεματικά μέχρι την αναλογία της ίδιας της ασφαλιστικής κράτησης, καθώς πρόκειται για ζήτημα που καλύπτεται από τις νέες διατάξεις. Προβλέπεται επίσης κατάργηση του άρθρου 4θ παρ. 6 εδ. (α) ν. 2251/1994, το οποίο αναφέρεται στο δικαίωμα υπαναχώρησης, αλλά και της παραγράφου 3 του άρθρου 8 ν. 2496/1997, η οποία προβλέπει το δικαίωμα υπαναχώρησης στις ασφαλίσεις ζημιών άνω του έτους. Καταργείται εξάλλου και το άρθρο 33 π.δ. 252/1996 σχετικά με διαχείριση ασφαλιστηρίων ζωής και λοιπά θέματα σχετικά με ακίνητα σε ασφαλιστική τοποθέτηση, υπεραξία ακινήτων κ.λπ., καθώς τα ζητήματα αυτά καλύπτονται από τις νέες διατάξεις. Επίσης καταργούνται τα άρθρα 1-12 ν. 3229/2006 περί της σύστασης, των αρμοδιοτήτων και της οργάνωσης της Επιτροπής Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης, καθώς αντίθετες σχετικές προβλέψεις υπάρχουν στον νόμο. Καταργούνται, δε, οι παράγραφοι 1 έως 5 του άρθρου 1 ν. 3867/2010, αναφορικά με τη μεταφορά αρμοδιοτήτων στην Εποπτική Αρχή, καθώς ρυθμίζεται το ζήτημα των αρμοδιοτήτων αυτών με τον νόμο. Το δεύτερο και το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 4 ν. 1569/1985, το οποίο αφορά στη γνωστοποίηση της λύσης πρακτοριακής σύμβασης στην εποπτική αρχή και τη δημοσίευση σε εφημερίδες, επίσης καταργείται λόγω ρύθμισης του ζητήματος από τις νέες διατάξεις.

Περαιτέρω, στην παράγραφο 4 του ίδιου άρθρου, προβλέπεται η κατάργηση μιας σειράς από κανονιστικές αποφάσεις, οι οποίες αφορούν ζητήματα που πλέον ρυθμίζονται με τις νέες διατάξεις. Αυτές οι αποφάσεις είναι:

α) η απόφαση Υφυπουργού Ανάπτυξης Κ4-5845/1986 (ΦΕΚ ΑΕ&ΕΠΕ 3369), περί καθορισμού του υπολογισμού τεχνικών αποθεμάτων των ασφαλίσεων κατά ζημιών,

β) η απόφαση Υφυπουργού Ανάπτυξης Κ3-4298/1995 (ΦΕΚ Β' 505), περί καθορισμού του υπολογισμού τεχνικών αποθεμάτων των ασφαλίσεων κατά ζημιών,

γ) η απόφαση Υφυπουργού Ανάπτυξης Κ3-3974/11-10-1999 (ΦΕΚ ΑΕ&ΕΠΕ 8334), περί ρύθμισης θεμάτων ασφ. ζωής (τεχνικά αποθέματα – πίνακες ζωής και

νοσηρότητας – τεχνικά επιτόκια – βιβλίο τεχνικών σημειωμάτων – βεβαίωση αναλογιστή),

δ) η απόφαση Υφυπουργού Ανάπτυξης Κ3-7714/5-2-2001 (ΦΕΚ Β' 119), περί των κριτηρίων καταλληλότητας προσώπων που ασκούν ουσιαστική διεύθυνση στην ασφαλιστική επιχείρηση,

ε) η απόφαση Υφυπουργού Ανάπτυξης Κ3-4382/07-06-2001 (ΦΕΚ Β' 847), περί κωδικοποίησης και συμπλήρωσης της Κ3 – 3974/1999 «Ρύθμιση θεμάτων ασφ. ζωής (τεχνικά αποθέματα – πίνακες ζωής και νοσηρότητας – τεχνικά επιτόκια – βιβλίο τεχνικών σημειωμάτων – βεβαίωση αναλογιστή)»

στ) η απόφαση Υφυπουργού Ανάπτυξης Κ3-9124/5-12-2001 (ΦΕΚ Β' 1616), περί αναπροσαρμογής των ανώτατων εγγυημένων τεχνικών επιτοκίων για μακροπρόθεσμες εγγυημένες ασφαλίσεις ζωής

ζ) η απόφαση Υφυπουργού Ανάπτυξης Κ3-4814/11-06-2004 (ΦΕΚ Β' 860), περί καθορισμού περιεχομένου και τρόπου υποβολής συνοπτικών οικονομικών καταστάσεων των εγκατεστημένων στην Ελλάδα ασφαλιστικών επιχειρήσεων,

η) η απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΠΕΙΑ 133/3/19-12-2008 (ΦΕΚ Β' 2577), περί ρύθμισης θεμάτων ασφαλίσεων κατά ζημιών,

θ) η απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΠΕΙΑ 143/7/30-04-2009 (ΦΕΚ Β' 922), περί ρύθμισης θεμάτων τήρησης μητρώου ασφαλίσεων,

ι) η απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΠΕΙΑ 144/2/07-05-2009 (ΦΕΚ Β' 1354), περί καθορισμού τρόπου υποβολής καταστάσεων ταμειακών ροών,

ια) η απόφαση της Επιτροπής Πιστωτικών και Ασφαλιστικών Θεμάτων της Τράπεζας της Ελλάδος 3/5/26-1-2011 (ΦΕΚ Β' 706), περί της διαδικασίας διακανονισμού και καταβολής στους δικαιούχους αποζημίωσης από σύμβαση ιδιωτικής ασφάλισης για την κάλυψη της αστικής ευθύνης από τη χρήση αυτοκινήτων και των συναφών οργανωτικών υποχρεώσεων των ασφαλιστικών επιχειρήσεων,

ιβ) η απόφαση της Επιτροπής Πιστωτικών και Ασφαλιστικών Θεμάτων της Τράπεζας της Ελλάδος 37/6/20-04-2012 (ΦΕΚ Β' 1662), περί τροποποίησης της απόφασης ΕΠΕΙΑ για τήρηση μητρώου ασφαλίσεων,

ιγ) η απόφαση της Επιτροπής Πιστωτικών και Ασφαλιστικών Θεμάτων της Τράπεζας της Ελλάδος 49/21/12-09-2012 (ΦΕΚ Β' 3102), περί τροποποίησης της Κ3 -4382.2001 ΥΑ και νέοι πίνακες ζωής και νοσηρότητας,

ιδ) η απόφαση της Εκτελεστικής Επιτροπής της Τράπεζας της Ελλάδος 30/30-09-2013 (ΦΕΚ Β' 2556), περί ρύθμισης θεμάτων διοικητικής και λογιστικής οργάνωσης ασφ. επιχειρήσεων, και

τέλος, τροποποιείται το Π.Δ 53/2013 περί ασκήσεως του επαγγέλματος του αναλογιστή αναθέτοντας σε αυτόν τις εργασίες του άρθρου 34 του Κανονισμού (ΕΕ)

2015/35 εντός του συστήματος εσωτερικού ελέγχου των ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών επιχειρήσεων σύμφωνα με τα άρθρα 266 και 267 του ανωτέρω Κανονισμού, αλλά και διατάξεις του κ.ν. 489/1976 και του π.δ. 190/2006.